

VALMISTEYHTEENVETO

1. LÄÄKEVALMISTEEN NIMI

Methylphenidate Viatris 18 mg depottabletit
Methylphenidate Viatris 27 mg depottabletit
Methylphenidate Viatris 36 mg depottabletit
Methylphenidate Viatris 54 mg depottabletit

2. VAIKUTTAVAT AINEET JA NIIDEN MÄÄRÄT

Methylphenidate Viatris 18 mg depottabletit

Yksi depottabletti sisältää 18 mg metyylifenidaattihydrokloridia (vastaan 15,57 mg metyylifenidaattia)

Methylphenidate Viatris 27 mg depottabletit

Yksi depottabletti sisältää 27 mg metyylifenidaattihydrokloridia (vastaan 23,35 mg metyylifenidaattia)

Methylphenidate Viatris 36 mg depottabletit

Yksi depottabletti sisältää 36 mg metyylifenidaattihydrokloridia (vastaan 31,13 mg metyylifenidaattia)

Methylphenidate Viatris 54 mg depottabletit

Yksi depottabletti sisältää 54 mg metyylifenidaattihydrokloridia (vastaan 46,7 mg metyylifenidaattia)

Apuaine, jonka vaikutus tunnetaan

Methylphenidate Viatris 18 mg depottabletit

Yksi depottabletti sisältää 12,3 mg sakkaroosia.

Methylphenidate Viatris 27 mg depottabletit

Yksi depottabletti sisältää 15,0 mg sakkaroosia.

Methylphenidate Viatris 36 mg depottabletit

Yksi depottabletti sisältää 24,6 mg sakkaroosia.

Methylphenidate Viatris 54 mg depottabletit

Yksi depottabletti sisältää 36,9 mg sakkaroosia.

Täydellinen apuaineluettelo, ks. kohta 6.1.

3. LÄÄKEMUOTO

Depottabletti

Methylphenidate Viatris 18 mg depottabletit

Kellertävä tai keltainen, pyöreä, kaksoiskupera kalvopäällysteinen tabletti, jonka halkaisija on 6,3 mm.

Methylphenidate Viatris 27 mg depottabletit

Keltainen, pitkänomainen, kaksoiskupera kalvopäällysteinen tabletti, jonka koko on 10,3 x 4,8 mm ja jonka kummallakin puolella on jakouurre. Tabletin voi jakaa yhtä suuriin annoksiin.

Methylphenidate Viatris 36 mg depottabletit

Valkoinen tai luonnonvalkoinen, soikea, kaksoiskupera kalvopäällysteinen tabletti, jonka koko on 11,3 x 5,3 mm ja jonka kummallakin puolella on jakouurre. Tabletin voi jakaa yhtä suuriin annoksiin.

Methylphenidate Viatris 54 mg depottabletit

Punertava tai punainen, soikea, kaksoiskupera kalvopäällysteinen tabletti, jonka koko on 13,3 x 6,4 mm ja jonka kummallakin puolella on jakouurre. Tabletin voi jakaa yhtä suuriin annoksiin.

4. KLIINISET TIEDOT

4.1 Käyttöaiheet

Aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriö (ADHD)

Methylphenidate Viatris on tarkoitettu aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön (ADHD) hoitoon osana kattavaa hoito-ohjelmaa vähintään 6-vuotiaille lapsille sekä aikuisille, kun muut tukitoimenpiteet yksinään ovat osoittautuneet riittämättömiksi.

Hoidon saa aloittaa ja sitä saa valvoa vain aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön hoitoon erikoistunut lääkäri, kuten asiantuntemuksen lääkäri tai lääkäri psykiatrian, nuorisopsykiatrian tai aikuispsykiatrian erikoislääkäri.

Aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön taudinmääritystä koskevat erityiset seikat lapsilla

Taudinmääritys tehdään voimassa olevien DSM-tautiluokituskriteerien tai ICD-ohjeiston mukaisesti ja sen pitää perustua täydellisiin potilastietoihin ja potilaan arvointiin. Tietojen vahvistaminen kolmannen osapuolen avulla on toivottavaa, eikä taudinmääritystä ei voi perustaa ainoastaan yhden tai muutaman oireen ilmenemiseen.

Tämän oireyhtymän tarkkaa syytä ei tunneta eikä siihen ole olemassa yksittäistä diagnostista testiä. Asianmukaisen taudinmääritynksen tekeminen edellyttää lääketieteellisten, psykologisten, kasvatuksellisten ja sosiaalisten erityismenetelmien käyttöä.

Aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön kokonaivaltaiseen hoito-ohjelmaan sisältyy yleensä psykologisia, kasvatuksellisia ja sosiaalisia toimenpiteitä yhdessä lääkityksen kanssa, ja hoidon tavoitteena on hyvä hoitotasapaino käytöshäiriötä sairastavilla lapsilla, joiden oireita voivat olla pitkään jatkuneet tarkkaamattomuusoireet, keskittymisvaikeudet, mielialojen ailahtelu, impulsiivisuus, kohtalainen tai vaikea yliaktiivisuus, lieväät neurologiset oireet ja poikkeava EEG. Oppimisvaikeuksia voi esiintyä, mutta aina niitä ei kuitenkaan esiinny.

Metyylifenidaattihoitoa ei ole tarkoitettu kaikille aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriöstä kärsiville lapsille ja lääkkeen käyttöä koskevan päätöksen saa tehdä vasta, kun lapsen oireiden vaikeus- ja kroonisuuksaste suhteessa lapsen ikään on arvioitu huolellisesti.

Sopiva opetusympäristö on tärkeä ja psykososiaaliset toimenpiteet ovat yleensä tarpeen. Kun muut tukitoimenpiteet yksinään ovat osoittautuneet riittämättömiksi, päätös stimulanttien käytöstä täytyy perustaa lapsen oireiden vakavuuden perusteelliseen arvointiin. Metyylifenidaatin käytön pitää aina perustua myyntiluvan mukaiseen käyttöaiheeseen ja lääkehoidon määräämistä ja taudinmääritystä koskeviin ohjeistoihin.

Aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön taudinmääritystä koskevat erityiset seikat aikuisilla

Taudinmääritys tehdään voimassa olevien DSM-tautiluokituskriteerien tai ICD-ohjeiston mukaisesti ja sen pitää perustua täydellisiin potilastietoihin ja potilaan arvointiin.

Tämän oireyhtymän tarkkaa syytä ei tunneta eikä siihen ole olemassa yksittäistä diagnostista testiä. Aikuisilla aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön oireistolle on tyypillistä levottomuus, kärsimättömyys ja tarkkaamattomuus. Yliaktiivisuuden kaltaiset oireet vähenevät yleensä iän myötä, mahdollisesti adaptaation, hermoston kehityksen ja itseläkinnän vuoksi. Tarkkaamattomuusoireet ovat ilmeisempää ja niillä on suurempi vaikuttus aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriötä sairastaviin aikuisiin. Aikuisilla taudinmääritykseen pitää kuulua strukturoitu potilashaastattelu parhaillaan esiintyvien oireiden selvittämiseksi. Edellytyksenä on lapsuusiaissa esiintynyt aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriö, jonka on oltava todettavissa takautuvasti (potilaan terveystiedoista tai jos niitä ei ole saatavissa, asianmukaisilla ja strukturoiduilla työkaluilla/haastatteluilla). Tietojen vahvistaminen kolmannen osapuolen avulla on

toivottavaa, eikä hoitoa pidä aloittaa, jos lapsuusiässä esiintyneiden aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön oireiden toteaminen jää epävarmaksi. Taudinmääritystä ei pidä perustaa ainoastaan yhden tai muutaman oireen ilmenemiseen. Päätöksen stimulanttihoidon käytöstä aikuisille on perustuttava erittäin perusteelliseen arvioon, ja taudinmääritysessä on todettava toimintakyvyn kohtalainen tai vaikea-asteinen heilkeneminen vähintään kahdella osa-alueella (esimerkiksi sosiaalinen, akateeminen ja/tai ammatillinen toimintakyky), mikä vaikuttaa henkilön elämän useisiin eri alueisiin.

4.2 Annostus ja antotapa

Hoidon saa aloittaa ja sitä saa valvoa vain aktiivis uuden ja tarkkaavuuden häiriön hoitoon erikoistunut lääkäri, kuten asiantuntemuksellinen lääkäri tai lääkäri psykiatran, nuorisopsykiatran tai aikuispsykiatran erikoislääkäri.

Ennen hoidon aloittamista tapahtuva seulonta

Kardiologin tekemä tutkimus ennen hoidon aloittamista on tarpeen, jos aikuinen ei ole ennen käyttänyt metyylifenidaattivalmistetta ja jos kansallinen hoitokäytäntö sitä edellyttää, jotta tarkistetaan, ettei potilaalla ole kardiovaskulaarisia vasta-aiheita.

Ennen lääkityksen määräämistä, potilaan lähtötilanteen kardiovaskulaarinen tila on arvioitava. Arviointiin pitää sisältyä verenpaineen ja sydämen sykkeen mittaus. Potilaan sairauskertomukseen pitää kirjata tiedot samanaikaisesti käytettävistä lääkeistä, aiemmista ja nykyisistä muista sairauksista ja psykkisistä häiriöistä tai oireista, tiedot suvussa esiintyneistä äkillisistä sydänkuolemista tai selittämättömistä kuolemista, ja kasvukäyrästölle kirjataan tarkat tiedot potilaan pituudesta ja painosta ennen hoidon aloittamista (ks. kohdat 4.3 ja 4.4).

Hoidon aikainen seuranta

Potilaan kasvua sekä psyykkistä ja kardiovaskulaarista tilaa pitää seurata säännöllisesti (ks. kohta 4.4).

- Verenpaine ja sydämen syke kirjataan käyrästölle jokaisen annosmuutoksen yhteydessä ja vähintään kuuden kuukauden välein.
- Lasten pituus, paino ja ruokahalu kirjataan vähintään kuuden kuukauden välein lapsen kasvukäyrästöön.
- Aikuisten paino kirjataan säännöllisesti.
- Jokaisen annosmuutoksen yhteydessä, vähintään kuuden kuukauden välein ja jokaisella vastaanottokäynnillä potilas arvioidaan mahdollisten uusien psyykkisten häiriöiden ilmenemisen tai aiempien oireiden pahanemisen varalta.

Potilaita pitää seurata metyylifenidaatin mahdollisen pähdekayttöön luovuttamisen ja virheellisen tai väärinkäytön havaitsemiseksi.

Annoksen suurentaminen

Annostitrus on tehtävä varovaisesti, kun metyylifenidaattihoito aloitetaan.

Annostitrus aloitetaan pienimmällä mahdollisella annoksella.

Sellaisia annostuksia varten, joita ei voida toteuttaa tällä lääkevalmisteella, on saatavana muita vahvuksia ja valmisteita.

Vuorokausiaannosta voidaan suurentaa 18 mg:n osissa. Annosta voidaan yleensä suurentaa noin viikon välein.

Lapsilla Methylphenidate Viatris -valmisteen enimmäisvuorokausiaannos on 54 mg.

Aikuisilla Methylphenidate Viatris -valmisteen enimmäisvuorokausiaannos on 72 mg.

Annostus

Lapset

Lapset, jotka eivät ole ennen saaneet metyylifenidaattia: Methylphenidate Viatris -valmistetta ei välttämättä suositella kaikille lapsille, joilla on tarkkaavaisuus- ja ylivilkkaushäiriö. Pienempi annos lyhytaikuttelista

metyylifenidaattia voidaan katsoa riittäväksi lapsille, jotka eivät ole ennen saaneet metyylifenidaattia. Hoitavan lääkärin valvoma varovainen annostitraus voi olla tarpeen tarpeettoman suuren metyylifenidaattiannostelun välttämiseksi. Methylphenidate Viatris -valmisteen suositeltu aloitusannos lapsille, jotka eivät parhaillaan käytä metyylifenidaattia tai jotka käyttävät muita stimulantteja kuin metyylifenidaattia, on 18 mg kerran vuorokaudessa.

Aikuiset

Aikuiset, jotka eivät ole ennen saaneet metyylifenidaattia: Methylphenidate Viatris -valmistetta ei välttämättä suositella kaikille aikuisille, joilla on aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriö. Pienempi annos lyhytvaikuttelista metyylifenidaattia voidaan katsoa riittäväksi aikuisille, jotka eivät ole ennen saaneet metyylifenidaattia. Hoitavan lääkärin valvoma varovainen annostitraus on tarpeen tarpeettoman suuren metyylifenidaattiannostelun välttämiseksi. Methylphenidate Viatris -valmisteen suositeltu aloitusannos aikuisille, jotka eivät parhaillaan käytä metyylifenidaattia tai jotka käyttävät muita stimulantteja kuin metyylifenidaattia, on 18 mg kerran vuorokaudessa.

Potilaat, jotka parhaillaan käyttävät metyylifenidaattia

Methylphenidate Viatris -valmisteen suositusannos potilaille, jotka käyttävät parhaillaan metyylifenidaattia kolmesti päivässä 15–60 mg:n vuorokausiannoksina, on taulukossa 1. Annossuositukset perustuvat tämänhetkiseen annostukseen ja kliiniseen arvioon.

Taulukko 1: Suositeltu annosmuutos siirryttäässä muusta metyylifenidaattihydrokloridilääkityksestä (mikäli saatavilla) Methylphenidate Viatris -valmisten käyttöön

Aiempi metyylifenidaattihydrokloridi-vuorokausiannos	Suositeltu Methylphenidate Viatris -annos
5 mg metyylifenidaattia kolmesti vuorokaudessa	18 mg kerran vuorokaudessa
10 mg metyylifenidaattia kolmesti vuorokaudessa	36 mg kerran vuorokaudessa
15 mg metyylifenidaattia kolmesti vuorokaudessa	54 mg kerran vuorokaudessa
20 mg metyylifenidaattia kolmesti vuorokaudessa	72 mg kerran vuorokaudessa

Kun annosta on asianmukaisesti tarkistettu, eikä paranemista havaita yhden kuukauden aikana, lääkkeen käyttö tulee lopettaa.

Pitkääikainen (yli 12 kuukautta jatkuva) hoito

Metyylifenidaatin turvallisuutta ja tehoa pitkääikäiskäytössä ei ole arvioitu järjestelmällisesti kontrolloiduissa tutkimuksissa. Metyylifenidaattihoitoa ei saa eikä tarvitse jatkaa rajattomasti. Lapsilla ja nuorilla metyylifenidaattihoito lopetetaan yleensä murrosiän aikana tai sen jälkeen. Jos lääkäri päättää jatkaa metyylifenidaatin käyttöä pidemmän aikaa (yli 12 kuukautta) potilailla, joilla on aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriö, hänen pitää ajoittain arvioida lääkevalmisteen pitkääikäiskäytön hyödyllisyyttä potilaskohtaisesti määräämällä taukoja lääkkeen käytöön, jotta voidaan arvioida potilaan toimintaa ilman lääkehoitoa. Metyylifenidaattioidon keskeyttämisen vaikutuksia pitäisi tarkastella vähintään kerran vuodessa (lapsilla mieluiten koulujen loma-aikaan) potilaan oireiden arvioimiseksi. Hoidolla saatu vaikutus saattaa säilyä myös silloin, kun lääkevalmisteen käyttö lopetetaan väliaikaisesti tai kokonaan.

Annoksen pienentäminen ja käytön lopettaminen

Lääkehoito on lopetettava, jos oireet eivät lievene, vaikka lääkettä on käytetty kuukauden ajan annostusta asianmukaisesti muuttaen. Jos oireet odotusten vastaisesti pahenevat tai muita vakavia haittatapahtumia ilmenee, annosta on pienennettävä tai lääkkeen käyttö on lopetettava.

Erityispotilasryhmät

Iäkkääät potilaat

Metyylifenidaattia ei saa käyttää iäkkäille potilaille. Turvallisuutta ja tehoa tässä ikäryhmässä ei ole varmistettu. Methylphenidate Viatris -valmistetta ei ole tutkittu yli 65-vuotiaiden potilaiden aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön hoidossa.

Maksan vajaatoiminta

Metyylifenidaattia ei ole tutkittu maksan vajaatoimintaa sairastavilla potilailta.

Munuaisten vajaatoiminta

Metyylifenidaattia ei ole tutkittu munuaisten vajaatoimintaa sairastavilla potilailla.

Alle 6-vuotiaat lapset

Metyylifenidaattia ei saa käyttää alle 6-vuotiaille lapsille. Turvallisuutta ja tehoa tässä ikäryhmässä ei ole varmistettu.

Antotapa

Methylphenidate Viatris otetaan suun kautta kerran vuorokaudessa aamuisin.

Methylphenidate Viatris voidaan ottaa ruoan kanssa tai tyhjään mahaan (ks. kohta 5.2).

Methylphenidate Viatris 18 mg depottabletit

Depottabletti niellään kokonaisena riittävän nestemäärän kera eikä sitä saa pureskella, jakaa eikä murskata (ks. kohta 4.4).

Methylphenidate Viatris 27 mg, 36 mg ja 54 mg depottabletit

Tabletin voi jakaa yhtä suuriin annoksiin. Depottabletti niellään kokonaisena riittävän nestemäärän kera eikä sitä saa pureskella tai murskata (ks. kohta 4.4).

4.3 Vasta-aiheet

- Yliherkkyys vaikuttavalle aineelle tai kohdassa 6.1 mainituille apuaineille.
- Glaukooma.
- Feokromosytooma.
- Käyttö yhdessä epäselektiivisten irreversiibalien monoamiinioksidaasin (MAO) estäjien käytön kanssa ja vähintään 14 vuorokautta epäselektiivisen irreversiibelin MAO:n estäjän käytön lopettamisen jälkeen, koska seurausena voi olla verenpainekriisi (ks. kohta 4.5).
- Kilpirauhasen liikatoiminta tai tyreotoksikoosi.
- Nykyinen tai aiemmin esiintynyt vaikea masennus, anoreksia nervosa tai muu laihuushäiriö, itsemurhataipumus, psykoottiset oireet, vakavat mielialahäiriöt, mania, skitsofrenia, psykopaattinen tai rajatilapersonallisuushäiriö.
- Nykyinen tai aiemmin esiintynyt vakava ja jaksoittain ilmenevä (tyypin I) kaksisuuntainen mielialahäiriö (joka ei ole hyvässä hoitotasapainossa).
- Sydän- ja verisuonitaudit, kuten vaikea verenpainetauti, sydämen vajaatoiminta, ahtauttava valtimosairaus, rasitusrintakipu, vaikea hemodynaaminen synnynnäinen sydänvika, sydänlihassairaus, sydäninfarkti, mahdollisesti henkeä uhkaavat sydämen rytmihäiriöt ja ionikanavien toimintahäiriöstä johtuvat sairaudet.
- Aivooverenkiertohäiriö, aivovaltimoaneurysma, verisuonipoikkeavuudet mukaan lukien vaskuliitti tai aivohalvaus.

4.4 Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet

Metyylifenidaattihoitoa ei ole tarkoitettu kaikille aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriöstä kärsiville potilaille, ja lääkkeen käyttöä koskevan päätöksen saa tehdä vasta, kun potilaan oireiden vaikeusaste ja pitkäaikaisuus on arvioitu erittäin huolellisesti. Lasten hoitoa harkittaessa oireiden vaikeusaste ja

pitkääikaisuus pitää arvioida suhteessa lapsen ikään (6–18-vuotiailla).

Pitkääikainen käyttö (yli 12 kuukautta)

Metyylifenidaatin turvallisuutta ja tehoa pitkääikäskäytössä ei ole arvioitu järjestelmällisesti kontrolloiduissa tutkimuksissa. Metyylifenidaattihoito ei saa eikä tarvitse jatkaa rajattomasti. Lapsilla ja nuorilla metyylifenidaattihoito lopetetaan yleensä murrosiän aikana tai sen jälkeen. Pitkäkestoista lääkehoitoa (yli 12 kuukautta) saavien potilaiden kardiovaskulaarista tilaa, kasvua (lapsilla), painoa, ruokahalua, uusien psyykkisten häiriöiden ilmenemistä tai aiempien oireiden pahenemista pitää säännöllisesti seurata huolellisesti kohdissa 4.2 ja 4.4 annettujen ohjeiden mukaisesti. Potilaalla tarkkailtavat psyykkiset häiriöt on kerrottu seuraavassa ja niitä voivat olla (mutta ne eivät rajoitu vain näihin) motoriset tai äänelliset nykimisoireet (tics), aggressiivinen tai vihamielinen käytös, kiihtyneisyys, ahdistuneisuus, masennus, psykoosi, mania, harhaluulot, ärtyvyys, spontaanisuuden puute, eristäytyminen ja voimakas toimintojen toistelu (perseveratio).

Jos lääkäri päättää jatkaa metyylifenidaatin käyttöä pidemmän aikaa (yli 12 kuukautta), hänen pitää ajoittain arvioida lääkevalmisteen pitkääikäskäytön hyödyllisyyttä potilaskohtaisesti määräämällä taukoja lääkkeen käyttöön, jotta voidaan arvioida potilaan toimintaa ilman lääkehoitoa. Metyylifenidaattihoidon keskeyttämisen vaikutuksia pitäisi tarkastella vähintään kerran vuodessa (lapsilla mieluiten koulujen loma-aikaan) potilaan oireiden arvioimiseksi. Hoidolla saatua vaikutusta saattaa säilyä myös silloin, kun lääkevalmisteen käyttö lopetetaan väliaikaisesti tai kokonaan.

Käyttö iäkkäille potilaille

Metyylifenidaattia ei saa käyttää iäkkäille potilaille. Turvallisuutta ja tehoa tässä ikäryhmässä ei ole varmistettu. Methylphenidate Viatriis -valmistetta ei ole tutkittu yli 65-vuotiaiden potilaiden aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön hoidossa.

Käyttö alle 6-vuotiaille lapsille

Metyylifenidaattia ei saa käyttää alle 6-vuotiaille lapsille. Turvallisuutta ja tehoa tässä ikäryhmässä ei ole varmistettu.

Sydän- ja verisuonitaudit

Kun potilaalle harkitaan stimulanttihoitoa, pitää selvittää tarkasti hänellä mahdollisesti aiemmin todetut sydänsairaudet (mukaan lukien mahdolliset suvussa esiintyneet äkilliset sydänkuolemat, selittämättömät kuolemantapaukset tai malignit rytmihäiriöt) ja potilaalle tehdään lääkärintarkastus mahdollisen sydänsairauden toteamiseksi ja tarvittaessa sydäntautilääkärin lisätutkimuksia, jos alustavat löydökset viittaavat aiemmin sairastettuun tai nyt todettavaan tällaisen sairauden mahdollisuuteen. Jos potilaalla metyylifenidaattihoidon aikana ilmenee sydänsairauteen viittaavia oireita, kuten sydämentykyystä, rasitusrintakipua, selittämätöntä pyörtylyä, hengenahdistusta tai muita oireita, hänet pitää välittömästi ohjata sydäntautilääkärin tutkittavaksi.

Aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriötä sairastavilla lapsilla ja nuorilla tehtyjen kliinisten tutkimusten tietojen analyysi osoitti, että metyylifenidaattihoitoa saaneilla potilailla voi yleisesti ilmetä diastolis en ja systolisen verenpaineen yli 10 mmHg:n muutoksia verrattuna verrokkiryhmään. Aikuisista aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriötä sairastavista potilaista saaduissa kliinisissä tutkimustiedoissa havaittiin myös diastolisen ja systolisen verenpaineen kohoamista. Näiden kardiovaskulaarivaikeusten lyhyen ja pitkän aikavälin merkitystä lasten ja nuorten terveyteen ei tiedetä. Terveydellisten komplikaatioiden mahdollisuutta ei kliinisissä tutkimuksissa havaittujen vaikutusten perusteella voida sulkea pois etenkään silloin, kun lapsena/nuorena aloitettua hoitoa jatketaan aikuisiässä. **Varovaisuutta on noudata tava, kun hoide taan potilasta, jonka perussairaus voi pahehtua verenpaineen tai sydämen syketiheyden kohoamisesta johtuen.** Ks. kohdasta 4.3 sairaudet, joissa metyylifenidaattihoito on vasta-aiheista.

Potilaan kardiovaskulaaris ta tilaa pitää se urata tarkoin. Verenpaine ja sydämen syketiheys kirjataan käyräs tölle jokaisen annoksen muutoksen yhteydessä ja vähintään kuuden kuukauden välein.

Metyylifenidaattihoito pitää lopettaa, jos potilaalla on hoidon aikana toistuvasti takykardiaa, sydämen rytmihäiriötä tai kohonnut systolinen verenpaine (> 95. prosenttili), ja lähetettä

kardiologin vastaanotolle pitää harkita.

Metyylifenidaatin käyttö on vasta-aiheista tiettyjen todettujen sydän- ja verisuonitautien yhteydessä, ellei sydänlääkäriä ole konsultoitu (ks. kohta 4.3).

Äkkikuolema ja aiemmin todetut rakenteelliset sydäniat tai muut vakavat sydänsairaudet

Keskushermosta stimuloivien lääkkeiden tavanomaisten annosten käytön yhteydessä on raportoitu äkkikuolemia potilailla, joista osalla oli rakenteellinen sydänvika tai muu vakava sydänsairaus. Eräisiin rakenteellisiin sydänvikoihin saattaa lääkityksestä riippumatta liittyä äkkikuoleman suurentunut riski. Silti stimulanttilääkkeiden käyttöä ei suositella potilaille, joilla tiedetään olevan rakenteellinen sydänvika, sydänlihassairaus, vakavia sydämen rytmihäiriöitä, tai muu sydänsairaus, joka saattaa lisätä heidän herkkyyttään stimulanttilääkkeiden sympatomimeettisille vaikuttuksille.

Aikuiset

Stimulanttilääkkeitä tavanomaisina annoksina aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriöön käytäneillä aikuisilla on raportoitu äkkikuolemia, aivohalvauksia ja sydäninfarkteja. Stimulantien merkitystä näiden aikuisilla todettujen tapausten suhteeseen ei tiedetä, mutta aikuisilla sydämen vakavien rakenteellisten poikkeavuuksien, sydänlihassairausten, vakavien sydämen rytmihäiriöiden, sepelvaltimotaudin tai muiden vakavien sydänongelmien todennäköisyys on suurempi kuin lapsilla. Aikuisia, joilla on tällaisia poikkeavuuksia, ei myöskään yleensä pidä hoitaa stimulanttilääkkeillä.

Väärinkäyttö ja kardiovaskulaariset tapahtumat

Keskushermosta stimuloivien lääkkeiden väärinkäytöön saattaa liittyä äkkikuolemia tai muita vakavia kardiovaskulaarisia haittoja.

Aivoverenkierthäiriöt

Kohdassa 4.3 kerrotaan aivoverenkierthäiriöistä, joiden yhteydessä metyylifenidaattihoito on vasta-aiheista. Jos potilaalla on muita riskitekijöitä (kuten aiemmin todettu sydän- ja verisuonitauti, samanaikaisesti käytettävä verenpainetta kohottava lääkitys) ja hänen aloitetaan metyylifenidaattihoito, potilaan neurologiset oireet ja merkit pitää arvioida jokaisella lääkärissä käynnillä.

Aivojen verisuonitulehdus näyttää olevan erittäin harvinainen idiosynkraattinen reaktio, joka voi ilmetä kun potilas altistuu metyylifenidaatille. On vain vähän näyttöä siitä, että suuremman riskin omaavat potilaat voidaan tunnistaa, ja oireiden ilmeneminen voi olla ensimmäinen viittaus taustalla olevaan sairauteen. Aikaisessa vaiheessa tehty diagnoosi, joka perustuu voimakkaaseen epäilyyn, voi mahdollistaa metyylifenidaattioidon nopean lopettamisen ja taudin varhaisen hoidon. Taudin mahdollisuutta pitää punnita jokaisen sellaisen potilaan kohdalla, jolla ilmenee metyylifenidaattioidon aikana uusia neurologisia oireita, jotka sopivat aivoiskemiaan. Tällaisia oireita voivat olla kova päänsärky, tunnottomuus, heikkous, halvaus ja koordinaation, näön, puheen, kielen tai muistin heikentyminen.

Metyylifenidaattihoito ei ole vasta-aiheista heimiplegistä CP-oireyhtymää sairastaville.

Psykkiset häiriöt

Aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriöön liittyy usein muita psykkisiä häiriöitä ja ne on otettava huomioon stimulanttihoitoa määrättääessä. Ennen metyylifenidaattioidon aloittamista potilaalta pitää tutkia mahdolliset olemassa olevat psykkiset häiriöt ja niiden esiintyminen suvussa (ks. kohta 4.2). Jos psykkisiä oireita ilmenee tai aiemmin todetun psykkisen häiriön oireet pahenevat, metyylifenidaattia ei pitää antaa, elleivät hoidosta saatavat hyödyt ole suuremmat kuin potilaalle mahdollisesti hoidosta aiheutuvat haitat.

Potila on tutkittava uusien tai paheentuneiden psykkisten häiriöiden varalta jokaisen annos muutoksen yhteydessä, vähintään kuuden kuukauden välein ja jokaisella lääkärisä käynnillä. Hoidon lopettaminen voi olla asianmukaista.

Psykoottisten tai maanisten oireiden paheneminen

Metyylifenaatin antaminen psykoottisille potilaille voi pahentaa käytös- ja ajatushäiriöoireita.

Uusien psykoottisten tai maanisten oireiden ilmeneminen

Tavanomaisilla annoksilla metyylifenaattihoito voi aiheuttaa psykoottisia tai maanisia oireita (näkö/maku/kuuloharhat ja harhaluuilot) potilailla, joilla ei aiemmin ole esiintynyt psykoottista sairautta tai maniaa (ks. kohta 4.8). Jos maanisia tai psykoottisia oireita ilmenee, niiden mahdollinen yhteydes metyylifenaattiin on otettava huomioon ja hoidon lopettaminen voi olla asianmukaista.

Aggressiivisuus tai vihamielinen käytös

Stimulanttihoito voi aiheuttaa uutta tai pahentua aggressiivisuutta tai vihamielistä käytöstä.

Metyylifenaattihoitoa saaneilla potilailla on raportoitu aggressiivisuutta (ks. kohta 4.8). Potilaan huolellinen seuranta aggressiivisen käytöksen tai vihamielisyden ilmenemisen tai pahenemisen varalta on aiheellista metyylifenaattioidon alussa, jokaisen annosmuutoksen yhteydessä, vähintään kuuden kuukauden välein ja jokaisella lääkärissä käynnillä. Lääkärin pitää arvioida annostuksen muuttamisen tarve, jos potilaalla ilmenee käytöksen muutoksia, ja huomioitava samalla, että annosta voi olla tarpeen suurentaa tai pienentää. Hoidon keskeyttämistä voidaan harkita.

Itsemurhataipumus

Hoitavan lääkärin pitää tutkia välittömästi potilaat, joilla ilmenee itsemurha-ajatuksia tai itsetuhoista käyttäytymistä aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön lääkehoidon aikana. Taustalla olevan psyykkisen sairauden pahenemista ja sen mahdollista yhteyttä metyylifenaattihoitoon pitää pohtia. Taustalla olevan psyykkisen sairauden hoito voi olla tarpeen ja metyylifenaattioidon mahdollista lopettamista pitää harkita.

Nykimishäiriöt (tics)

Metyylifenaatin käyttöön voi liittyä motorista tai verbaalista nykimistä tai näiden oireiden pahenemista. Touretten oireyhtymän pahenemista on myös raportoitu (ks. kohta 4.8). Siksi suvussa mahdollisesti esiintyneet oireet on arvioitava ja potilas on arvioitava kliinisesti nykimisoiren ja Touretten oireyhtymän varalta ennen metyylifenaattilääkityksen käyttöä. Potilaita on seurattava säännöllisesti uusien tai pahenevien nykimisoiren iden varalta metyylifenaattioidon aikana. **Seuranta on aiheellista jokaisen annos muutoksen yhteydessä ja vähintään kuuden kuukauden välein tai jokaisella lääkärissä käynnillä.**

Ahdistuneisuus, kiihyneisyys tai jännittyneisyys

Metyylifenaattihoitoa saaneilla potilailla on raportoitu ahdistuneisuutta, kiihyneisyyttä ja jännittyneisyyttä (ks. kohta 4.8). Metyylifenaatin käyttöön voi liittyä myös ahdistuneisuuden, kiihyneisyyden tai jännittyneisyyden pahenemista. Ahdistuneisuus on joillakin potilailla johtanut metyylifenaattioidon lopettamiseen. Potilaat on arvioitava kliinisesti ahdistuneisuuden, kiihyneisyyden ja jännittyneisyyden varalta ennen metyylifenaattilääkityksen käyttöä. Potilaita on seurattava säännöllisesti uusien tai pahevenien oireiden varalta hoidon aikana, jokaisen annos muutoksen yhteydessä ja vähintään kuuden kuukauden välein tai jokaisella lääkärissä käynnillä.

Kaksisuuntaisen mielialahäiriön muodot

Metyylifenaatin käytössä aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön hoitoon on oltava erityisen varovainen, jos potilaalla on samanaikainen kaksisuuntainen mielialahäiriö (mukaan lukien hoitamaton tyypin I kaksisuuntainen mielialahäiriö tai muu kaksisuuntainen mielialahäiriön muoto), koska tällaisilla potilailla sekamuotoisen tai maanisen jakson nopea kehittyminen on mahdollista. Ennen metyylifenaattioidon aloittamista potilaat, joilla on samanaikaisia masennusoireita, pitäisi tutkia riittävän tarkasti sen selvittämiseksi, onko heillä kaksisuuntaisen mielialahäiriön riski. Tällaiseen tutkimukseen pitäisi kuulua yksityiskohtainen psykiatristen taustatietojen, kuten suvussa aiemmin esiintyneiden itsemurhien, kaksisuuntaisen mielialahäiriön ja masennuksen, tarkka selvittäminen. **Näiden potilaiden tarkka ja säännöllinen seuranta on erittäin tärkeää (ks. kohta Psyykkiset häiriöt ja kohta 4.2). Potilaita on seurattava oireiden varalta jokaisen annos muutoksen yhteydessä, vähintään kuuden kuukauden välein ja jokaisella lääkärissä käynnillä.**

Kasvu

Lapsilla on metyylifenidaatin pitkääikäiskäytön yhteydessä ilmoitettu hieman hidastunutta painonkehitystä ja pituuskasvun hidastumista. Metyylifenidaattihoitoa saaneilla aikuisilla on raportoitu painonlaskua (ks. kohta 4.8).

Metyylifenidaatin vaikutusta lapsen lopulliseen pituuteen ja painoon ei tiedetä ja sitä tutkitaan parhaillaan.

Potilaan kasvua pitää seurata metyylifenidaattihoidon aikana, ja pituus, paino ja ruokahalu pitää kirjata vähintään kuuden kuukauden välein lapsen kasvukäyrän tööön. Jos potilas ei kasva tai hänen painonsa ei nouse odotusten mukaisesti, hoito voidaan joutua tilapäisesti keskeyttämään. Aikuisten painoa pitää seurata säännöllisesti.

Kouristuskohtaukset

Varovaisuutta on noudatettava käytettäessä metyylifenidaattia epilepsiaa sairastaville. Metyylifenidaatti saattaa madaltaa kouristuskynnystä potilailla, joilla on aiemmin esiintynyt kouristuksia, potilailla, joilla on ollut EEG-poikkeamia ilman kouristuskohtauksia, ja harvoin potilailla, joilla ei ole ollut kouristuskohtauksia tai EEG-poikkeamia. Jos kouristuskohtauksia ilmenee aiempaa useammin tai ensimmäistä kertaa, metyylifenidaatin käyttö on lopetettava.

Priapismi

Metyylifenidaattivalmisteiden käytön yhteydessä on saatu ilmoituksia pitkittyneistä ja kivuliaista erektioista etenkin muutettaessa metyylifenidaattihoito-o-ohjelmaa. Potilaiden, joille kehittyy poikkeuksellisen pitkään kestäviä tai toistuvia ja kivuliaita erektioita, olisi hakeuduttava välittömästi hoitoon.

Käyttö serotonergisten lääkkeiden kanssa

Serotonioireyhtymää on raportoitu käytettäessä metyylifenidaattia yhdessä serotonergisten lääkkeiden kanssa. Jos metyylifenidaatin käyttö yhdessä serotonergisten lääkeaineiden kanssa on perusteltua, serotonioireyhtymän oireiden aikainen tunnistaminen on tärkeää. Oireita saattavat olla psyykkisen tilan muutokset (esim. agitaatio, hallusinaatiot, kooma), autonomisen hermoston epävakaus (esim. takykardia, verenpainemuutokset, hypertermia), hermo-lihastoiminnan poikkeavuudet (esim. hyperrefleksia, koordinaatiokyvyn heikkeneminen, jäykkyys), ja/tai ruuansulatuskanavan oireet (esim. pahoinvoitti, oksentelu, ripuli). Jos serotonioireyhtymää epäillään, metyylifenidaattihoito pitää lopettaa niin pian kuin mahdollista.

Väärinkäyttö, virheellinen käyttö ja päihdekäyttöön luovuttaminen

Potilaita pitää seurata tarkoin metyylifenidaatin mahdollisen päihdekäyttöön luovuttamisen, virheellisen ja väärinkäytön riskin varalta.

Metyylifenidaattia pitää käyttää varoen potilaille, joilla on todettu lääkeaine- tai alkoholiriippuvuus, koska käytöön voi liittyä väärinkäytön, virheellisen käytön ja päihdekäyttöön luovuttamisen mahdollisuus.

Pitkääikainen metyylifenidaatin väärinkäyttö voi aiheuttaa huomattavan toleranssin ja psyykkistä riippuvuutta, johon liittyy eriasteista epänormaalialla käyttäytymistä. Psykoottisia episodeja voi ilmetä, etenkin parenteraalisen väärinkäytön yhteydessä.

Potilaan ikä, väärinkäyttöön liittyvät riskitekijät (kuten samanaikaisesti sairastettava uhmakkuus- tai käytöshäiriö ja kaksisuuntainen mielialahäiriö), aiempi tai nykyinen päähteiden väärinkäyttö pitäisi ottaa huomioon, kun harkitaan aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön hoitovaihtoehtoja.

Tunne-elämältään epävakaiden, kuten aiemmin lääke- tai alkoholiriippuvuudesta kärsineiden potilaiden kohdalla on noudatettava varovaisuutta, koska tällaiset potilaat saattavat suurentaa annosta oma-aloitteisesti.

Metyylifenidaatti ja muut stimulantit eivät välttämättä sovi sellaisille potilaille, joilla on suuri päähteiden väärinkäytön riski ja heidän kohdallaan pitää harkita muuta kuin stimulanttihoitoa.

Hoidon lopettaminen

Lääkehoidon lopettamista on seurattava tarkoin, koska se voi tuoda esiin taustalla olevan masennuksen samoin kuin kroonisen ylivilkkauden. Jotkut potilaat saattavat tarvita pitkääikaista seurantaa.

Väärinkäytön lopettamista on seurattava tarkoin, koska vaikeaa masennusta voi ilmetää.

Väsymystilat

Metyylifenidaattia ei saa käyttää normaalien väsymystilojen ehkäisyyn eikä hoitoon.

Metyylifenidaattilääkemuodon valinta

Hoitava lääkäri valitsee hoitoon käytettävän metyylifenidaattivalmisteen ja lääkemuodon potilaskohtaisesti, ja valinta riippuu vaikutuksen halutusta kestosta.

Lääkeaineiden seulonta

Tämä valmiste sisältää metyylifenidaattia, joka voi aiheuttaa väärän positiivisen tuloksen amfetamiineille laboratoriokokeissa ja erityisesti immuunimääritysseulontatesteissä. Urheilijoiden on oltava tietoisia siitä, että tämä lääkevalmiste voi aiheuttaa dopingtestissä positiivisen tuloksen.

Munuaisten ja maksan vajaatoiminta

Metyylifenidaatin käytöstä potilaille, joilla on munuaisten tai maksan vajaatoiminta, ei ole kokemusta.

Hematologiset vaikutukset

Metyylifenidaatin turvallisutta pitkääikäiskäytössä ei täysin tunneta. Jos potilaalle kehittyy leukopenia, trombosytopenia, anemia tai muita muutoksia, kuten vakavaan munuais- tai maksasairauuteen viittaavia muutoksia, hoidon keskeyttämistä pitää harkita (ks. kohta 4.8).

Maha-suolikanavan tukkeumat

Koska metyylifenidaattitabletti ei muotoudu eikä juuriakaan muuta muotoaan maha-suolikanavassa, sitä ei tavallisesti pidä antaa potilaille, joiden maha-suolikanavassa on vaikea ahtauma (sairauden tai hoidon vuoksi) tai joilla on dysfagia tai huomattavia vaikeuksia niellä tabletteja. Harvinaisissa tapauksissa potilailla, joilla on todettu kuroumia, on ilmoitettu ahtaumaoireita muotoutumattomien depot-valmisteiden käytön yhteydessä.

Methylphenidate Viatris 18 mg depottabletit

Koska kyseessä on depottabletti, Methylphenidate Viatris -valmistetta saa antaa ainoastaan potilaille, jotka kykenevät nielemään tabletin kokonaisenä. Potilaille pitää kertoa, että Methylphenidate Viatris on nieltävä kokonaisenä nesteen kera. Tabletteja ei saa pureskella, jakaa eikä murskata.

Methylphenidate Viatris 27 mg, 36 mg ja 54 mg depottabletit

Tabletin voi jakaa yhtä suuriin annoksiin. Potilaille pitää kertoa, että Methylphenidate Viatris on nieltävä nesteen kera. Tabletteja ei saa pureskella tai murskata.

Methylphenidate Viatris sisältää sakkaroosia ja natriumia

Potilaiden, joilla on harvinainen perinnöllinen fruktoosi-intoleranssi, glukoosi-galaktoosi-imetyymishäiriö tai sakkaroosi-isomaltaasin puutos, ei pidä käyttää tätä lääkettä.

Tämä lääkevalmiste sisältää alle 1 mmol natriumia (23 mg) per tabletti eli sen voidaan sanoa olevan "natriumiton".

4.5 Yhteisvaikutukset muiden lääkevalmisteiden kanssa sekä muut yhteisvaikutukset

Farmakokineettiset yhteisvaikutukset

Ei tiedetä, miten metyylifenidaatti saattaa vaikuttaa samanaikaisesti annettavien lääkkeiden pitoisuksiin plasmassa. Varovaisuutta on siksi syytä noudattaa, kun metyylifenidaattia käytetään yhdessä muiden lääkkeiden kanssa ja erityisesti silloin, jos näiden lääkkeiden terapeuttiin alue on kapea.

Sytokromi P450-entsyymit eivät osallistu metyylifenidaatin metabolismaan kliinisesti merkittävässä määrin. Sytokromi P450:n indusorien ja estäjien ei odoteta vaikuttavan merkittävästi metyylifenidaatin farmakokinetiikkaan. Käänteisesti metyylifenidaatin d- ja l-enantiomeerit eivät myöskään merkittävästi estää sytokromi P450 1A2:ta, 2C8:ta, 2C9:ta, 2C19:ta, 2D6:ta, 2E1:ta tai 3A:ta.

On kuitenkin olemassa viitteitä siitä, että metyylifenidaatti saattaa estää kumariiniantikoagulantteja, antikonvulsantteja (esim. fenobarbitaalini, fenytoiniin, primidonin) ja joidenkin masennuslääkkeiden (trisyklisten masennuslääkkeiden ja selektiivisten serotoniinin takaisinoton estäjien) metabolismaa. Kun metyylifenidaattihoito aloitetaan tai lopetetaan, voi olla tarpeen muuttaa näiden samanaikaisesti käytettävien lääkkeiden annostusta ja määrittää plasman lääkeaineepitoisuus (ja kumariinin osalta hyytymisajan).

Farmakodynaamiset yhteisvaikutukset

Verenpainelääkkeet

Metyylifenidaatti voi heikentää verenpainelääkkeiden vaikutusta.

Käyttö verenpainetta kohottavien lääkkeiden kanssa

Varovaisuutta on noudatettava käytettäessä metyylifenidaattia muiden myös verenpainetta kohottavien lääkkeiden kanssa (ks. myös kohdat joissa kerrotaan kardiovaskulaarisista ja aivoverenkierohäiriöistä kohdassa 4.4).

Mahdollisen verenpaineekriisin vaaran vuoksi metyylifenidaatin käyttö on vasta-aiheista potilaille, joita hoidetaan (parhaillaan tai edeltävien kahden viikon aikana) epäselektiivisillä irreversiibleillä MAO:n estäjillä (ks. kohta 4.3).

Alkoholi

Alkoholi voi pahentaa psykoaktiivisten lääkevalmisteiden, myös metyylifenidaatin, keskushermostoon kohdistuvia haittavaikutuksia. *In vitro*-tiedot viittaavat siihen, että yli 10 %:n alkoholipitoisuus lisää metyylifenidaatin kumulatiivista vapautumista metyylifenidaattidepottableteista. Tämän havainnon kliinistä merkitystä metyylifenidaattialtistukselle tilanteessa, jossa metyylifenidaattidepottabletti on nieltyn yhdessä alkoholin kanssa, ei tunneta. Siksi potilaiden on suositeltavaa olla käyttämättä alkoholia hoidon aikana.

Käyttö serotonergisten lääkkeiden kanssa

Serotoniinioireyhtymää on raportoitu käytettäessä metyylifenidaattia yhdessä serotonergisten lääkkeiden kanssa. Jos metyylifenidaatin käyttö yhdessä serotonergisten lääkeaineiden kanssa on perusteltua, serotoniinioireyhtymän oireiden aikainen tunnistaminen on tärkeää (ks. kohta 4.4). Jos serotoniinioireyhtymää epäillään, metyylifenidaattihoito pitää lopettaa niin pian kuin mahdollista.

Halogenoidut anesteetit

Kirurgisen toimenpiteen aikana on verenpaineen ja sydämen sykkeen äkillisen kohoamisen riski. Jos potilaalle on suunniteltu kirurginen toimenpide, metyylifenidaattihoito pitäisi keskeyttää toimenpidepäiväksi.

Keskushermostoon vaikuttavat alfa-2-agonistit (esim. klonidiini)

Metyylifenidaatin ja klonidiinin samanaikaisessa käytössä on raportoitu vakavia haittatauhumia, mukaan lukien äkkikuolema. Metyylifenidaatin ja klonidiinin tai muiden keskushermostoon vaikuttavien alfa-2-agonistien yhteiskäytön pitkääikaista turvallisuutta ei ole järjestelmällisesti arvioitu.

Dopaminergiset lääkkeet

Varovaisuutta suositellaan noudatettavaksi, kun metyylifenidaattia käytetään samanaikaisesti dopaminergisten lääkkeiden, kuten psykoosilääkkeiden, kanssa.

Koska metyylifenidaatin hallitseva vaikutusmekanismi on solun ulkopuolisen dopamiinipitoisuuden kohottaminen, metyylifenidaatin käyttöön saattaa liittyä farmakodynaamisia yhteisvaikutuksia, kun sitä

annetaan samanaikaisesti suorien ja epäsuorien dopamiiniagonistien kanssa (mukaan lukien dopa ja trisykiset masennuslääkkeet) tai yhdessä dopamiiniantagonisteja sisältävien psykoosilääkkeiden kanssa.

4.6 Hedelmällisyys, raskaus ja imetys

Raskaus

Tulokset kohorttitutkimuksesta, joka käitti noin 3 400 ensimmäisellä kolmanneksella altistunutta raskautta, eivät viittaa synnynnäisten poikkeavuuksien riskin lisääntymiseen kaiken kaikkiaan. Sydämen epämuodostumien esiintyyvyys lisääntyi hieman altistumattomiin raskauksiin verrattuna (yhdistetty korjattu suhteellinen riski 1,3; 95 %:n luottamusväli 1,0–1,6). Esiintyyvyden lisääntyminen vastaa kolmea lasta, joilla on synnynnäinen sydämen epämuodostuma, jokaista metyylifenidaattia ensimmäisellä raskauskolmanneksella saanutta 1 000:tta naista kohden.

Vastasyntyneen kardiorespiratorista toksisuutta ja erityisesti sikiön takykardiaa ja hengitysvaikeuksia on ilmoitettu spontaaniraporteissa.

Eläinkokeet osoittavat reproduktiivista toksisuutta vain emolle toksisilla annoksilla (ks. kohta 5.3).

Metyylifenidaatin käyttöä ei suositella raskauden aikana, ellei lääkäri totea hoidon siirtämisen saattavan aiheuttaa suuremman riskin raskaudelle.

Imetys

Metyylifenidaatti erittyy ihmisen rintamaitoon. Viiden äidin rintamaitonäytteistä tehtyjen raporttien perusteella imettävän lapsen ihmisen rintamaidon metyylifenidaattipitoisuudesta saama annos oli 0,16–0,7 % äidin painonmukaisesta annoksesta, ja rintamaidon ja äidin plasman välinen suhde oli 1,1–2,7.

Yhdessä tapauksessa imeväisikäisellä lapsella todettiin yksilöimätöntä painon laskua altistuksen aikana, mutta lapsi toipui ja paino nousi sen jälkeen, kun äiti lopetti metyylifenidaattioidon. Mahdollista riskiä imettävälle lapselle ei voida sulkea pois.

Päätös lopettaa imettäminen tai lopettaa metyylifenidaattihoito tai pidättyä metyylifenidaattioidosta on tehtävä ottaen huomioon imetyksestä koituvan hyöty lapselle ja lääkehoidosta koituvan hyöty äidille.

Hedelmällisyys

Metyylifenidaatin vaikutuksesta hedelmällisyteen ei ole saatavilla ihmistä koskevia tietoja. Nonkliinisissä tutkimuksissa ei havaittu olennaisia vaikutuksia.

4.7 Vaikutus ajokykyyn ja koneidenkäyttökykyyn

Metyylifenidaatti voi aiheuttaa huimausta, unelaisuutta ja näköhäiriötä, mukaan lukien akkommodatiouvekuksia, kahtena näkemistä ja näön hämärtymistä. Sillä voi olla kohtalainen vaikutus ajokykyyn ja koneidenkäyttökykyyn. Potilaasta pitää varoittaa näistä mahdollisista vaikutuksista ja häntä on kehotettava välttämään mahdollisesti vaaraa aiheuttavia toimia, kuten ajamista tai koneiden käyttöä, jos hänen ilmenee tällaisia vaikutuksia.

4.8 Hattavaikutukset

Seuraavaan taulukkoon on sisällytetty lapsilla, nuorilla ja aikuisilla tehdyissä metyylifenidaatin kliinisissä tutkimuksissa havaitut ja myyntiluvan saamisen jälkeisen käytön yhteydessä ilmoitetut hattavaikutukset ja muilla metyylifenidaattihydrokloridivalmisteilla ilmoitetut hattavaikutukset. Jos metyylifenidaatti-depottableilla ilmoitettujen ja metyylifenidaattivalmisteilla ilmoitettujen hattavaikutusten esiintymistihyksissä oli eroja, valittiin molemmista tietokannoista se, jossa esiintymistihleys oli suurempi.

Hattavaikutusten esiintymistihleys määritellään seuraavasti:

Hyvin yleinen: $\geq 1/10$

Yleinen:	$\geq 1/100$, <1/10
Melko harvinainen:	$\geq 1/1\,000$, <1/100
Harvinainen:	$\geq 1/10\,000$, <1/1 000
Hyvin harvinainen:	<1/10 000
Tuntematon:	koska saatavissa oleva tieto ei riitä arviointiin

Elinjärjestelmä	Haittavaikutus					
	Esiintymistihelys					
	Hyvin yleinen	Yleinen	Melko harvinainen	Harvinainen	Hyvin harvinainen	Tuntematon
Infektiot		Naso-faryngiitti, ylähengitystieinfektiō#, sinuiitti#				
Veri ja imukudos					Anemia†, leukopenia†, trombosytopenia, trombosytopeeninen purppura	Pansytopenia
Immuunijärjestelmä			Yliherkkyysreaktiot, kuten angioedeema, anafylaktiset reaktiot, aurikulaarin turvotus, vesikellot, hilseilyoireet, nokkosihottuma, kutina, ihottumat ja äkillinen ihottuma			
Aineenvaihdunta ja ravitsemus*		Ruoka-haluttomuus, heikentynyt ruokahalu†, hieman heikentynyt painonkehitys ja pituuskasvun hidastuminen pitkääikaiskäytössä lapsilla*				
Psykkiset häiriöt*	Unettomuus, hermostuneisuus	Tunteiden epävakaus, aggressio*, kiihtynei-	Psykoottiset häiriöt*, kuulo-, näkö- ja	Mania*†, desorientaatio, sukuvietin	Itsemurharytys (myös toteutunut itsemurha)*†,	Harhat*†, ajatushäiriöt*, riippuvuus.

		<p>syys*, ahdistuneisuus*†, masennus*#, ärtyneisyys, poikkeava käytös, mielialan vaihtelut, nykimis-oireet*, hoidon alussa esiintyvä unettomuus#, alakuloisuus#, heikentynyt sukupuolivietti#, jännityneisyys#, bruksismi^, paniikki-kohaus#</p>	<p>tuntoharhat*, vihaisuus, itsemurha-ajatuksset*, mielialan muutos, levottomuus†, itkuisuus, nykimis-oireiden tai Touretten oireyhtymän pahene-minen*, logorrea, lika-valppaus, unihäiriö</p>	<p>häiriö, sekavuus-tila†</p>	<p>ohimenevä masentuneisuus*, poikkeavat ajatuksset, apatia†, itsääntoistava käytös, yikeskitty-minen</p>	<p>Väärikäyttöä ja riippuvuutta on raportoitu, useammin välittömästi lääkeainetta vapauttavilla lääke-muodoilla.</p>
Hermosto	Päänsärky	<p>Heite-huimaus, dyskinesia, psyko-motorinen hyperaktiivisuus, uneliaisuus, parestesiat#, jännityspäänsärky#</p>	<p>Sedaatio, vapina†, letargia#</p>		<p>Kouristukset, koreo-atetoottiset liikkeet, iskemiasta johtuva, palautuva neurologinen puutostila (RIND), maligni neuroleptioireyhtymä (NMS; raportit oli huonosti dokumentoitu ja useimmissa tapauksissa potilaat saivat myös muita lääkkeitä, joten metyyli-fenidaatin vaikutus on epäselvä).</p>	<p>Aivooverenkierto-häiriöt*† (kuten vaskuliitti, aivooverenvuoto, aivooverenkierrotapahtumat, aivovaltimotulehdus, aivovaltimotukos), Grand mal -kouristukset*, migreeni†, dysfemia</p>
Silmät		<p>Silmän mukautumiskyvyn häiriöt#</p>	<p>Näön hämärtyminen†, kuivat silmät#</p>	<p>Akkomodaatio-vaikeudet, näkökyvyn heikkene minen,</p>		<p>Mydriasi</p>

				kahtena näkeminen		
Kuulo ja tasapainoelin		Kierto-huimaus (vertigo) [#]				
Sydän		Rytmihäiriö, takykardia, sydämen-tykytys	Rintakipu	Rasitus-rintakipu	Sydän-pysähdys, sydäninfarkti	Supra-ventri-kulaarinen takykardia, brady-kardia, kammio-lisälyönnit [†] , lisälyönnit [†]
Verisuonisto		Kohonnut verenpaine	Kuumat aallot [#]		Aivovaltimotulehdus ja/tai -tukos, raajojen kylmyys [†] , Raynaud'n oireyhtymä	
Hengityselimet, rintakehä ja välikarsina		Yskä, suunielun kipu	Hengen-ahdistus [†]			Nenäverenvuoto
Ruoansulatus-elimistö		Ylävatsa-kipu, ripuli, pahoinvointi [†] , vatsavaivat, oksentelu, suun kuivuminen [†] , ruoansulatus-häiriöt [#]	Ummetus [†]			
Maksa ja sappi		Suurentunut alaniimi-aminotransferraasipitoisuus [#]	Maksentsyyymi-arvojen nousu		Poikkeava maksan toiminta, kuten akuutti maksan vajaatoiminta tai maksakooma, veren suurentunut alkaliimi-fosfataasiarvo, veren bilirubiini-arvon nousu [†]	
Iho ja ihonalainen kudos		Hiustenlähtö, kutina, ihottuma, nokkos-ihottuma,	Angio-edetema, vesirakkulat, hilseilyoireet	Makulaarinen ihottuma, eryteema	Erythema multiforme, hilseilevä ihotulehdus, samoilla	

		liikahikoilu [†]			ihalueilla toistuva lääkeihottuma	
Luusto, lihakset ja sidekudos		Nivelkipu, lihasten kireys [#] , lihas- kouristuks et [#]	Lihaskipu [†] , lihas- nykäykset		Lihaskrampit	Leuka- lukko [^]
Munuaiset ja virtsatiet			Veri- virtsaisuus, tiheä virtsaaminen			Virtsainkon -tinenssi
Sukupuolielimet ja rinnat		Erekto- häiriöt [#]		Gyneko- mastia		Priapismi*, erektoiden lisääntyminen* ja pitkittynyt erekto*
Yleisoireet ja antopaikassa todettavat haitat		Kuume, kasvun hidastuminen pitkä- kestoisen käytön yhteydessä lapsilla*, väsymys [†] , ärttyisyys [#] , hermostu- neisuuden tunne [#] , voimatto- muus [#] , jano [#]	Rintakipu		Äkillinen sydän- kuolema*	Rintakehän vaivat [†] , erittäin korkea kuume
Tutkimukset		Veren- paineen ja sydämen sykkeen muutokset (yleensä kohoamisen)*, painon lasku*	Sydämen sivuäänit*		Verihuutaleiden määrään pieneneminen, valkosolu- määräն poikkeama	

* Ks. kohta 4.4

Esiintyyvyys todetti aikuisilla tehdyissä kliinissä tutkimuksissa eikä lapsiin ja nuoriin perustuvista tiedoista, mutta saattaa olla oleellinen myös lasten ja nuorten osalta.

† Aikuisilla potilailla tehdyissä kliinissä tutkimuksissa todettu haittavaiketus, joita raportoitiin yleisemmin kuin lapsilla ja nuorilla.

[^] Aikuisten ADHD-tutkimusten perusteella laskettu esiintymistihesys (lapsipotilailla tehdyissä tutkimuksissa ei ilmoitettu näitä tapauksia).

Epäillyistä haittavaikutuksista ilmoittaminen

On tärkeää ilmoittaa myyntiluvan myöntämisen jälkeisistä lääkevalmisteen epäillyistä haittavaikutuksista. Se mahdollistaa lääkevalmisteen hyöty-haittatasapainon jatkuvan arvioinnin. Tervydenhuollon ammattilaisia pyydetään ilmoittamaan kaikista epäillyistä haittavaikutuksista seuraavalle taholle:

www-sivusto: www.fimea.fi
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Lääkkeiden haittavaikutusrekisteri
PL 55
00034 FIMEA

4.9 Yliannostus

Metyylifenidaatin pitkäkestoinen vapautuminen pitkäkestoisesti vaikuttavasta lääkemuodosta pitää ottaa huomioon yliannostusta hoidettaessa.

Merkit ja oireet

Pääasiassa keskushermiston ja sympaattisen hermoston ylikihottumisesta johtuvia akuutin yliannostuksen oireita voivat olla oksentelu, agitaatio, vapina, hyperrefleksia, lihasten nykiminen, kouristukset (joita voi seurata kooma), euforia, sekavuus, aistiharhat, delirium, hikoilu, kasvojen punoitus, päänsärky, hyvin korkea kuume, takykardia, sydämentykytys, sydämen rytmihäiriöt, hypertensio, silmien mustuaisten laajeneminen ja limakalvojen kuivuminen.

Hoito

Metyylifenidaatin yliannostuksen hoitoon ei ole erityistä vasta-ainetta.

Hoito käsittää asianmukaiset elintoimintoja tukevat toimenpiteet.

Potilasta on suojattava itse aiheutetuista vammoilta ja ulkoisilta ärsykkileiltä, jotka voisivat lisätä ylikihottuneisuutta entisestään. Aktiivihiihen tehoa ei ole varmistettu.

Tehohoitoa on annettava riittävä verenkierron ja hengityksen ylläpitämiseksi; hyvin korkea kuume saattaa vaatia potilaan viilentämistä ulkoisesti.

Peritoneaalidialyyzin tai hemodialyyzin tehoa metyylifenidaatin yliannostuksen hoidossa ei ole osoitettu.

5. FARMAKOLOGISET OMNAISUUDET

5.1 Farmakodynamiikka

Farmakoterapeutinen ryhmä: Masennuslääkkeet; keskushermosta stimuloivat lääkeaineet; ADHD:n hoitoon käytettävät lääkkeet ja nootrooppiset aineet; keskushermostoon vaikuttavat symptomimeetit, ATC-koodi: N06BA04

Vaikutusmekanismi

Metyylifenidaatti on keskushermosta lievästi stimuloiva aine. Hoidollista vaikutusmekanismia tarkkaavaisuus- ja ylivilkkaushäiriön (ADHD) yhteydessä ei tunneta. Metyylifenidaatin oletetaan estävän noradrenaliinin ja dopamiinin takaisinottoa presynaptiseen hermosoluun ja lisäävän näiden monoamiinien vapautumista hermosolujen soluvälistään. Metyylifenidaatti on raseeminen seos, joka koostuu d- ja l-isomeereistä. D-isomeeri on farmakologisesti aktiivisempi kuin l-isomeeri.

Kliininen teho ja turvallisuus

Lapset

Kliinissä pivotalitutkimuksissa depotmuotoista metyylifenidaattitablettia arvioitiin 321 pediatrisella potilaalla, joiden tila oli jo saatu tasapainoon ei-depotmuotoisella metyylifenidaattivalmisteella, sekä 95 pediatrisella potilaalla, jotka eivät olleet aiemmin saaneet hoitoa ei-depotmuotoisella valmisteella.

Pediatrisilla potilailla tehdyissä klinisissä tutkimuksissa depotmuotoisen metyylifenidaatin vaikutusten osoitettiin säilyvän 12 tuntia lääkkeen ottamisesta, kun valmistetta otettiin kerran vuorokaudessa aamuisin.

Aikuiset

Depotmuotoisen metyylifenidaatin lyhytkestoinen teho on osoitettu annosvälillä 18–72 mg/vrk. Tuhat viisisataakaksikymmentäkolme (1 523) iältään 18–65-vuotiasta aikuista, joilla on aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriö (ADHD), oli mukana viidessä kaksoissokkoutetussa lumelääkekontrolloidussa tutkimuksessa 5–13 viikon ajan. Depotmuotoista metyylifenidaattia arvioitiin kahdessa vakioannoksilla tehdyssä tutkimuksessa ja kolmessa joustavalla annostuksella tehdyssä tutkimuksessa, joissa aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön oireiden vaikeusastetta arvioitiin aikuisilla DSM-IV-tautiluokitukseen perustuvien työkalujen avulla. Kahdessa vakioannoksilla tehdyssä tutkimuksessa Conner's Adult ADHD Rating Scales (CAARS)-kokonaispisteet osoittivat aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön oireita koskevien kokonaispisteiden pienentyneen, mikä osoittaa aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön oireiden vaikeusasteen vähentyneen lähtötilanteen ja kaksoissokkoutetun jakson päättymisen välisenä aikana. Yhdessä vakioannoksilla tehdyssä tutkimuksessa kaikkien depotmuotoisten metyylifenidaattien annostasojen todettiin pitäneen oireet kliinisesti merkittävästi paremmin hoitotasapainossa (kaikkien annostasojen $p < 0,05$) lumelääkkeeseen verrattuna, mikä mitattiin pienentyneinä CAARS-kokonaispisteinä. Toisessa vakioannoksilla tehdyssä tutkimuksessa depotmuotoisen metyylifenidaattianoksen 72 mg/vrk, mutta ei depotmuotoisen metyylifenidaattianoksen 54 mg/vrk, todettiin vähentäneen aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriötä sairastavilla aikuisilla tutkittavilla aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön oireita kuvastavia CAARS-kokonaispisteitä lähtötilanteen ja kaksoissokkoutetun jakson päättymisen välisenä aikana tilastollisesti merkitsevästi lumelääkettä paremmin (p -arvo 0,0024).

Kahdessa joustavalla annostuksella tehdyssä tutkimuksessa Adult ADHD Investigator Symptom Rating Scale (AISRS)-kokonaispisteiden pienimmän neliosumman keskiarvon muutokset lähtötilanteesta olivat päätetapahtuman ajankohdalla lopullisella depotmuotoisella metyylifenidaattianoksella annetun hoidon yhteydessä tilastollisesti merkitsevästi (tutkimus 1: $p = 0,012$; tutkimus 2: $p < 0,001$) paremmat kuin lumelääkkeen käytössä (tutkimus 1: depotmuotoinen metyylifenidaatti -10,6 vs. lumelääke -6,8; tutkimus 2: depotmuotoinen metyylifenidaatti -16,9 vs. lumelääke -12,0). Kolmannessa joustavalla annostuksella tehdyssä tutkimuksessa (tutkimus 3) oireiden todettiin olleen depotmuotoisen metyylifenidaattioidon yhteydessä kliinisesti merkittävästi paremmin hoitotasapainossa ($p < 0,0001$) kuin lumelääkettä käytettäessä, mikä mitattiin pienentyneinä CAARS-kokonaispisteinä. Aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön oireita kuvastavien CAARS-O:SV-kokonaispisteiden pienimmän neliosumman keskiarvon muutos lähtötilanteesta loppukäyntiin (viikko 8) oli depotmuotoisen metyylifenidaatin ryhmässä -10,9 ja lumeryhmässä -6,9 (perustuu hoitoaikteen mukaiseen [ITT] potilasjoukkoon).

Joustavalla annostuksella tehdyssä tutkimuksessa 2 AISRS-kokonaispisteiden paranemisen suuruusluokka oli tilastollisesti merkitsevästi suurempi depotmuotoisen metyylifenidaatin ryhmässä kuin lumeryhmässä ($p = 0,0037$). Pienimmän neliosumman keskiarvon (95 %:n luottamusväli) osalta ero lumelääkkeeseen oli -5,3 (-8,9; -1,7). Joustavalla annostuksella tehdyssä tutkimuksessa 3 CAARS-O:SV-pisteiden paranemisen suuruusluokka oli tilastollisesti merkitsevästi suurempi depotmuotoisen metyylifenidaatin ryhmässä kuin lumeryhmässä ($p = 0,0063$). Pienimmän neliosumman keskiarvon (95 %:n luottamusväli) osalta ero lumelääkkeeseen oli -3,9 (-6,6; -1,1).

Neljässä pitkäkestoisessa avoimessa tutkimuksessa depotmuotoista metyylifenidaattihoitoa 6–12 kuukauden ajan saaneilla aikuisilla todettiin paranemista kaikissa arvioiduissa tehon päätetapahtumissa, mikä osoittaa aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön oireita vähentävien vaikutusten pysyvän stabilleina ajan mittaan. Yhdessä avoimessa tutkimuksessa, joka toteutettiin avoterveydenhuollossa, enimmillään 9 kuukautta jatkuneen depotmuotoisen metyylifenidaattioidon todettiin parantaneen sekä potilaan että tutkijan ilmoittamien tehoa koskevan yleisarvion pistemäärien keskiarvoja lähtötilanteen arvoista. Toisessa tutkimuksessa aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriötä sairastavat aikuiset saivat depotmuotoista metyylifenidaattihoitoa enimmillään 1 vuoden ajan siten, että lopullinen annos oli keskimäärin 67,4 mg/vrk. Siinä AISRS-kokonaispisteiden todettiin parantuneen kliinisesti merkittävästi lähtötilanteesta, ja keskimääräinen muutos loppukäynnillä oli -18,7. Kolmannessa 48 viikkoa kestäneessä pitkäaikaistutkimuksessa aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriötä sairastavat aikuiset saivat depotmuotoista

metyylifenidaattihoitoa siten, että lopullinen annos oli keskimäärin 46,6 mg/vrk. Siinä heidän DSM-IV-tautiluokituksen mukaisia aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön kokonaisoireita (DSM-IV Total ADHD symptoms score) kuvastavissa keskimääräisissä CAARS-pisteissään todettiin päätetapahtuman ajankohtana - 17,2 pisteen muutos lähtötilanteeseen verrattuna. Neljänessä tutkimuksessa depotmuotoista metyylifenidaattivalmistroita arvioitiin 52 viikkoa kestääneessä avoimessa tutkimuksessa tutkittavilla, jotka olivat aiemmin suorittaneet lyhytkestoisen lumekontrolloidun tutkimuksen ja lyhytkestoisen avoimen jatkotutkimuksen. Aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriötä sairastavat aikuiset saivat depotmuotoista metyylifenidaattivalmistroita siten, että lopullinen annos oli keskimäärin 53,8 mg/vrk; tällöin todettiin aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriön oireita vähentävien vaikutusten pysyneen stabiileina ajan mittaan. Tutkijan arvioimat CAARS-pisteet parannivat koko avoimen vaiheen ajan ja olivat päätetapahtuman ajankohtana pienemmät (keskimääräinen vähennemä lähtötilanteesta oli 1,9).

5.2 Farmakokinetiikka

Imeytyminen

Metyylifenidaatin imetytyminen on tehokasta. Suun kautta otetun kerta-annoksen jälkeen lääkevalmiste (depotvalmiste, jossa on välittömän vapautumisen vaihe ja hitaan vapautumisen vaihe) vapauttaa metyylifenidaattia kaksivaiheisesti. Välittömästi lääkeainetta vapauttava komponentti saa aikaan ensimmäisen plasman huippupitoisuuden 1–2 tunnin kuluessa ja lääkeainetta hitaasti vapauttava osa saa aikaan toisen plasman huippupitoisuuden noin 6–8 tunnin kuluessa, mikä jälkeen plasman metyylifenidaattipitoisuus pienenee vähitellen. Depotmuotoisen metyylifenidaattivalmisten ottaminen kerran vuorokaudessa vähentää huippu- ja vähimmäispitoisuuden välistä vaihtelua, joka liittyy kolmesti vuorokaudessa otettavan ei-depotmuotoisen metyylifenidaatin käyttöön. Kerran vuorokaudessa otettavan depotvalmisten imetyymisaste on yleisesti verrattavissa tavallisiiin ei-depotmuotoisiin valmisteisiin.

Kun 36 aikuiselle annettiin depotmuotoista metyylifenidaattia 18 mg kerran vuorokaudessa, farmakokineettisten parametrien keskiarvot olivat: C_{max} $3,7 \pm 1,0$ (ng/ml), T_{max} $6,8 \pm 1,8$ (h), AUC_{inf} $41,8 \pm 13,9$ (ng*h/ml) ja $t_{1/2}$ $3,5 \pm 0,4$ (h).

Depotmuotoisen metyylifenidaatin farmakokinetiikassa ei havaittu eroa kerta-annoksen ja toistuvasti kerran vuorokaudessa annettujen annosten välillä, mikä viittaa siihen, ettei lääkeainetta kerry merkitsevästi elimistöön. Toistuvan, kerran vuorokaudessa otettavan annoksen jälkeen AUC-arvo ja puoliintumisaika ovat samanlaiset kuin ensimmäisen depotmuotoisen 18 mg:n metyylifenidaattiannoksen jälkeen.

Bioekvivalenttikäytössä mukaan metyylifenidaattihydrokloridi 54 mg depottabletit ovat bioekvivalentteja alkuperäisvalmisteeseen (Concerta® 54 mg depottabletit) kanssa. Tämän voidaan katsoa koskevan myös muita tuoteperheen vahvuksia.

Kun depotmuotoista metyylifenidaattia annettiin paasto-olosuhdeissa 54 mg kerran vuorokaudessa 52 aikuiselle, keskimääräiset farmakokineettiset muuttujat olivat seuraavat: $AUC_{(0-2,5\text{ h})}$ 12,95 ng/ml*h ja $AUC_{(2,5-24\text{ h})}$ 97,583 ng/ml*h, $C_{max(0-2,5\text{ h})}$ 6,6 ng/ml ja $C_{max(2,5-24\text{ h})}$ 11,2 ng/ml, $t_{max(0-2,5\text{ h})}$ 1,4 h ja $t_{max(2,5-24\text{ h})}$ 5,3 h.

Kun depotmuotoista metyylifenidaattia annettiin kerta-annoksina aikuisille 18, 36 ja 54 mg/vrk, metyylifenidaatin C_{max} ja $AUC_{(0-\infty)}$ olivat annosriippuvaisia.

Jakautuminen

Suun kautta otetun metyylifenidaatin pitoisuus plasmassa pienenee aikuisilla eksponentiaalisesti. Kun metyylifenidaattia otettiin suun kautta, depotmuotoisen metyylifenidaatin puoliintumisaika oli aikuisilla noin 3,5 tuntia. Metyylifenidaatin ja sen metaboliittien proteiineihin sitoutuva osuus on noin 15 %. Metyylifenidaatin ilmeinen jakautumistilavuus on noin 13 litraa/kg.

Biotransformaatio

Metyylifenidaatti metaboloituu ihmellä pääasiassa de-esterifioitumalla alfa-fenyylipiperidiinietikkahapoksi (PPA, noin 50-kertaisesti muuttumattoman lääkeaineen määrä), jonka farmakologinen aktiivisuus on

vähäinen tai olematon. Aikuisilla kerran vuorokaudessa otetun depotmuotoisen metyylifenidaatin metabolismia oli PPA:ksi metaboloitumisen osalta samanlainen kuin kolmesti vuorokaudessa otetun metyylifenidaatin. Depotmuotoisen metyylifenidaatin metabolismia on samanlainen kerta-annoksesta ja toistuvina annoksina otettuna.

Eliminaatio

Aikuisilla metyylifenidaatin eliminaation puoliintumisaika oli depotmuotoisen metyylifenidaattiannoksen jälkeen noin 3,5 tuntia. Suun kautta otetun annoksen jälkeen noin 90 % annoksesta erityi metaboliteina virtsaan ja 1–3 % ulosteisiin 48–96 tunnin aikana. Virtassa todettiin pieniä määriä (alle 1 %) muuttumatonta metyylifenidaattia. Virtsan kautta erityvä päämetaboliitti on alfafenyliipiperidiini etikkahappo (60–90 %).

Kun ihmisille annettiin suun kautta radioaktiivisesti merkityä metyylifenidaattia, noin 90 % radioaktiivisuudesta erityi virtsaan. Pääasiallinen metaboliitti virtassa oli PPA, jonka osuus oli noin 80 % annoksesta.

Ruoan vaikutus

Kun potilaille annettiin depotmuotoista metyylifenidaattia rasvaisen aamaisen jälkeen tai tyhjään mahaan, ei lääkkeen farmakokinetiikassa eikä farmakodynamiikassa havaittu muutoksia.

Erityisryhmät

Sukupuoli

Terveillä aikuisilla depotmuotoisen metyylifenidaatin annokseen suhteutetun $AUC_{(0-\infty)}$:n keskiarvo oli miehillä 36,7 ng*h/ml ja naisilla 37,1 ng*h/ml eikä näiden kahden ryhmän välillä havaittu eroja.

Rotu

Terveillä aikuisilla, jotka saivat depotmuotoista metyylifenidaattia, annokseen suhteutettu $AUC_{(0-\infty)}$ -arvo oli samanlainen eri etnisissä ryhmissä; otos on kuitenkin saattanut olla riittämätön, jotta etnisten ryhmien välinen farmakokineettinen vaihtelu olisi havaittu.

Ikä

Depotmuotoisen metyylifenidaatin farmakokinetiikkaa ei ole tutkittu alle 6-vuotiailla lapsilla. 7–12-vuotiailla lapsilla depotmuotoisten metyylifenidaatti-annosten farmakokinetiikka (keskiarvo±keskijajonta) oli 18 mg:n annoksen jälkeen C_{max} $6,0\pm1,3$ mg/ml, T_{max} $9,4\pm0,02$ h, ja $AUC_{0-11,5}$ $50,4\pm7,8$; 36 mg:n annoksen jälkeen C_{max} $11,3\pm2,6$ mg/ml, T_{max} $8,1\pm1,1$ h, ja $AUC_{0-11,5}$ $87,7\pm18,2$; 54 mg:n annoksen jälkeen C_{max} $15,0\pm3,8$ mg/ml, T_{max} $9,1\pm2,5$ h, ja $AUC_{0-11,5}$ $121,5\pm37,3$.

Munuaisten vajaatoiminta

Depotmuotoisen metyylifenidaatin käytöstä munuaisten vajaatoimintaa sairastavilla potilailla ei ole kokemusta. Ihmisille suun kautta annettu radioaktiivisesti merkity metyylifenidaatti metaboloitui laajalti ja noin 80 % radioaktiivisuudesta erityi virtsaan PPA:na. Koska munuaispuhdistuma ei ole tärkeää metyylifenidaatin puhdistuman kannalta, munuaisten vajaatoiminnan oletetaan vaikuttavan vain vähän depotmuotoisen metyylifenidaatin farmakokinetiikkaan.

Maksan vajaatoiminta

Depotmuotoisen metyylifenidaatin käytöstä maksan vajaatoimintaa sairastavilla potilailla ei ole kokemusta.

5.3 Prekliinis et tiedot turvallisuudesta

Karsinogeenisuus

Rotalla ja hiirellä tehdynissä elinkäisissä karsinogeenisuustutkimuksissa havaittiin pahanlaatuisten maksakasvaimien lisääntymistä vain uroshiirollä. Tämän löydöksen merkitystä ihmiseille ei tiedetä.

Metyylifenidaatti ei vaikuttanut lisääntymiskyytyn tai hedelmällisyteen, kun sitä annettiin terapeuttisten annosten pieninä kerrannaisina.

Raskaus, alkion/sikiön kehitys

Metyylifenidaattia ei pidetä teratogeenisena rotille ja kaniineille. Rotilla todettiin sikiötoksisuutta (eli koko poikueen menetyksiä) ja emotoksisuutta emolle haitallisilla annoksilla.

6. FARMASEUTTISET TIEDOT

6.1 Apuaineet

Methylphenidate Viatris 18 mg, 27 mg, 36 mg ja 54 mg depottabletit

Tablettiydin:

Sokeripallot (sakkaroosi, maissitärkkelys), hypromelloosi, talkki, etyyliselluloosa, hydroksipropyyliselluloosa, trietyylisitraatti, hypromellosiasetaattisukinaatti, karmelloosinatrium, mikrokiteinen selluloosa, magnesiumstearaatti, vedetön kolloidinen piidioksidi, suolahappo (pH-arvon säätöön)

Methylphenidate Viatris 18 mg depottabletit

Tabletin päälyste:

Polyvinyyliaikoholi, makrogoli 3350, talkki, suolahappo (pH-arvon säätöön), titaanidioksidi (E171), keltainen rautaoksidi (E172)

Methylphenidate Viatris 27 mg depottabletit

Tabletin päälyste:

Polyvinyyliaikoholi, makrogoli 3350, talkki, keltainen rautaoksidi (E172), suolahappo (pH-arvon säätöön)

Methylphenidate Viatris 36 mg depottabletit

Tabletin päälyste:

Polyvinyyliaikoholi, makrogoli 3350, talkki, suolahappo (pH-arvon säätöön), titaanidioksidi (E171)

Methylphenidate Viatris 54 mg depottabletit

Tabletin päälyste:

Polyvinyyliaikoholi, makrogoli 3350, talkki, suolahappo (pH-arvon säätöön), titaanidioksidi (E171), punainen rautaoksidi (E172)

6.2 Yhteensopimattomuudet

Ei oleellinen.

6.3 Kestoaika

3 vuotta.

6.4 Säilytys

Tämä lääkevalmiste ei vaadi erityisiä säilytysolosuhteita.

6.5 Pakkaustyyppi ja pakkauskoko (pakkauskoot)

HDPE-purkki, jossa lapsiturvallinen PP-kierrekorkki.

Pakkauskoot:

28 depottablettia (ei Methylphenidate Viatris 27 mg depottabletit)

30 depottablettia

Kaikkia pakkauskokoja ei välttämättä ole myynnissä.

6.6 Erityiset varotoimet hävittämiselle

Ei erityisvaatimuksia hävittämisen suhteen.

7. MYYNTILUVAN HALTIJA

Viatris Limited
Damastown Industrial Park
Mulhuddart
Dublin 15
DUBLIN
Irlanti

8. MYYNTILUVAN NUMERO(T)

18 mg: 31525

27 mg: 32954

36 mg: 31526

54 mg: 31527

9. MYYNTILUVAN MYÖNTÄMISPÄIVÄMÄÄRÄ/UUDISTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

Myyntiluvan myöntämisen päivämäärä:

18 mg, 36 mg ja 54 mg: 22 syyskuu 2014

27 mg: 29 elokuu 2016

Viimeisimmän uudistamisen päivämäärä: 12 toukokuu 2019

10. TEKSTIN MUUTTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

22.11.2023

PRODUKTRESUMÉ

1. LÄKEMEDLETS NAMN

Methylphenidate Viatris 18 mg depottabletter
Methylphenidate Viatris 27 mg depottabletter
Methylphenidate Viatris 36 mg depottabletter
Methylphenidate Viatris 54 mg depottabletter

2. KVALITATIV OCH KVANTITATIV SAMMANSÄTTNING

Methylphenidate Viatris 18 mg depottabletter

Varje depottablett innehåller 18 mg metylfenidathydroklorid (motsvarande 15,57 mg metylfenidat).

Methylphenidate Viatris 27 mg depottabletter

Varje depottablett innehåller 27 mg metylfenidathydroklorid (motsvarande 23,35 mg metylfenidat).

Methylphenidate Viatris 36 mg depottabletter

Varje depottablett innehåller 36 mg metylfenidathydroklorid (motsvarande 31,13 mg metylfenidat).

Methylphenidate Viatris 54 mg depottabletter

Varje depottablett innehåller 54 mg metylfenidathydroklorid (motsvarande 46,7 mg metylfenidat).

Hjälpämne med känd effekt

Methylphenidate Viatris 18 mg depottabletter

Varje depottablett innehåller 12,3 mg sackaros.

Methylphenidate Viatris 27 mg depottabletter

Varje depottablett innehåller 15,0 mg sackaros.

Methylphenidate Viatris 36 mg depottabletter

Varje depottablett innehåller 24,6 mg sackaros.

Methylphenidate Viatris 54 mg depottabletter

Varje depottablett innehåller 36,9 mg sackaros.

För fullständig förteckning över hjälpämnen, se avsnitt 6.1.

3. LÄKEMEDELSFORM

Depottablett.

Methylphenidate Viatris 18 mg depottabletter

Gulaktiga till gula, runda, bikonvexa filmdragerade tabletter på 6,3 mm.

Methylphenidate Viatris 27 mg depottabletter

Gula, avlånga, bikonvexa filmdragerade tabletter på 10,3 x 4,8 mm med brytskåra på båda sidor.

Tabletten kan delas i två lika stora doser.

Methylphenidate Viatris 36 mg depottabletter

Vita till nästan vita, avlånga, bikonvexa filmdragerade tabletter på 11,3 x 5,3 mm med brytskåra på båda sidor.

Tabletten kan delas i två lika stora doser.

Methylphenidate Viatris 54 mg depottabletter

Rödaktiga till röda, avlånga, bikonvexa filmdragerade tabletter på 13,3 x 6,4 mm med brytskåra på båda sidor. Tabletten kan delas i två lika stora doser.

4. KLINISKA UPPGIFTER

4.1 Terapeutiska indikationer

ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder)

Methylphenidate Viatris är avsett som en del i det totala behandlingsprogrammet för ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder) hos barn från 6 år och vuxna, när endast stödjande åtgärder visat sig vara otillräckliga.

Behandlingen ska påbörjas och övervakas av en läkare specialiserad på behandling av ADHD, såsom en specialiserad pediatriker, en barn- och ungdomspsykiatriker eller en vuxenpsykiatriker.

Speciella diagnostiska överväganden för ADHD hos barn

Diagnos ska ställas enligt de aktuella DSM-kriterierna eller ICD-riktlinjerna och ska grundas på en fullständig anamnes och utvärdering av patienten. Bestyrkande från tredje part är önskvärt och diagnos kan inte ställas enbart på närvoro av ett eller flera symtom.

Den specifika etiologin för detta syndrom är okänd, och det finns inget enstaka diagnostiskt test. Adekvat diagnos kräver användning av såväl medicinska som specialiserade psykologiska, pedagogiska och sociala resurser.

Ett omfattande behandlingsprogram karakteriseras av psykologiska, pedagogiska och sociala åtgärder såväl som farmakoterapi och har som målsättning att stabilisera barn med ett beteendesyndrom karakteriserat av symtom som kan inkludera kronisk anamnes av kort uppmärksamhetsperiod, distraherbarhet, emotionell labilitet, impulsivitet, måttlig till svår hyperaktivitet, obetydliga neurologiska tecken och onormalt EEG. Syndromet kan förekomma både med och utan inlärningssvårigheter.

Behandling med metylfenidat är inte indicerat för alla barn med ADHD och beslutet att använda läkemedlet måste grundas på en mycket noggrann bedömning av svårighetsgrad och kronicitet av barnets symtom i förhållande till barnets ålder.

Välvald utbildningsplacering är väsentlig, och psykosocialt ingripande är i allmänhet nödvändigt. Där enbart stödjande åtgärder visat sig vara otillräckliga måste beslutet att använda stimulantia grundas på en mycket noggrann bedömning av svårighetsgraden hos barnets symtom. Användning av metylfenidat ska alltid ske enligt godkänd indikation och enligt förskrivnings-/diagnostiska riktlinjer.

Speciella diagnostiska överväganden för ADHD hos vuxna

Diagnos ska ställas enligt de aktuella DSM-kriterierna eller ICD-riktlinjerna och ska grundas på en fullständig anamnes och utvärdering av patienten.

Den specifika etiologin för detta syndrom är okänd, och det finns inget enstaka diagnostiskt test. Vuxna med ADHD har ett symtommönster karakteriserat av rastlöshet, otålighet och ouppmärksamhet. Symtom som hyperaktivitet tenderar att minska med stigande ålder, troligen genom anpassning, centrala nervsystemets utveckling och självmedicinering. Symtom som ouppmärksamhet är mer uttalade och har en större påverkan på vuxna med ADHD. Diagnosticering av vuxna ska innehålla en strukturerad patientintervju för att fastställa aktuella symtom. Förekomst av ADHD i barndomen krävs och behöver fastställas retrospektivt (genom patientjournaler, eller om detta inte finns att tillgå, genom lämpliga och strukturerade instrument/intervjuer). Bestyrkande från tredje part är önskvärt och behandling bör inte påbörjas när verifieringen av ADHD-symtom i barndomen är osäker. Diagnos ska inte ställas enbart på närvoro av ett eller flera symtom. Beslutet att använda centralstimulantia hos vuxna måste baseras på en mycket grundlig bedömning och diagnos ska inkludera måttlig eller svår funktionsnedsättning på minst två områden (till exempel socialt, studierelaterat och/eller yrkesrelaterat) som påverkar flera aspekter av individens liv.

4.2 Dosering och administreringssätt

Behandlingen ska påbörjas och övervakas av en läkare specialiserad på behandling av ADHD, såsom en specialiserad pediatriker, en barn- och ungdomspsykiatriker eller en vuxenpsykiatriker.

Undersökningar före behandling

Hos vuxna som inte tidigare har behandlats med metylfenidat, och om så krävs enligt nationell praxis, ska kardiolog konsulteras innan behandlingen påbörjas för att kontrollera frånvaron av kardiovaskulära kontraindikationer.

Före förskrivning är det nödvändigt att genomföra en bedömning av patientens utgångsvärde beträffande kardiovaskulär status inklusive blodtryck och hjärtfrekvens. En omfattande anamnes ska dokumentera samtidig medicinering, nuvarande och tidigare medicinska och psykiska sjukdomar eller symptom, familjär förekomst av plötslig kardiell eller oförklarad död och noggrann journalföring av längd och vikt på tillväxtdiagram före behandling (se avsnitt 4.3 och 4.4).

Fortgående monitorering

Tillväxt, psykisk status och kardiovaskulär status ska monitoreras kontinuerligt (se avsnitt 4.4).

- Blodtryck och puls ska journalföras i ett diagram vid varje justering av dosen och därefter minst var 6:e månad.
- Längd, vikt och aptit hos barn ska journalföras minst var 6:e månad med hjälp av ett tillväxtdiagram.
- Vikt ska journalföras regelbundet hos vuxna.
- Utveckling av nya eller förvärring av existerande psykiska störningar ska monitoreras vid varje dosjustering och därefter minst var 6:e månad samt vid varje besök.

Patienterna ska monitoreras beträffande risk för avsteg från dos, felanvändning och missbruk av metylfenidat.

Dostitrering

Noggrann dostitrering krävs vid start av behandling med metylfenidat. Dostitrering ska påbörjas med lägsta möjliga dos.

För dosering som inte är tillämplig med detta läkemedel finns andra styrkor och andra läkemedel.

Dosen kan ökas stegvis med 18 mg åt gången. I allmänhet kan dosjusteringar göras med en veckas mellanrum.

Maximal daglig dos av Methylphenidate Viatris är 54 mg till barn.

Maximal daglig dos av Methylphenidate Viatris är 72 mg till vuxna.

Dosering

Barn

Barn som inte tidigare behandlats med metylfenidat: Methylphenidate Viatris är inte indicerat för alla barn med ADHD. Lägre doser med kortverkande formuleringar av metylfenidat kan anses tillräckligt för de barn som inte tidigare behandlats med metylfenidat. Noggrann dostitrering skall utföras av ansvarig läkare för att undvika onödig höga doser av metylfenidat. Den rekommenderade startdosen av Methylphenidate Viatris till barn som inte står på behandling med metylfenidat eller barn som tar andra centralstimulantia än metylfenidat, är 18 mg en gång om dagen.

Vuxna

Vuxna som inte tidigare behandlats med metylfenidat: Methylphenidate Viatris är inte indicerat för alla vuxna med ADHD. Lägre doser med kortverkande formuleringar av metylfenidat kan vara tillräckligt för de vuxna som inte tidigare behandlats med metylfenidat. Noggrann dostitrering skall utföras av ansvarig läkare

för att undvika onödigt höga doser av metylfenidat. Den rekommenderade startdosen av Methylphenidate Viatris till vuxna som inte står på behandling med metylfenidat, eller till vuxna som tar andra stimulantia än metylfenidat, är 18 mg en gång om dagen.

Patienter som behandlas med metylfenidat

Den rekommenderade dosen av Methylphenidate Viatris till patienter som behandlas med metylfenidat tre gånger dagligen i doser om 15–60 mg/dag anges i tabell 1. Dosrekommendationerna grundas på den aktuella doseringsregimen och klinisk bedömning.

Tabell 1: Rekommenderad dosering vid övergång från andra metylfenidathydroklorid-produkter till Methylphenidate Viatris

Tidigare dygnsdos av metylfenidathydroklorid	Rekommenderad dos av Methylphenidate Viatris
5 mg metylfenidat 3 ggr/dag	18 mg en gång/dag
10 mg metylfenidat 3 ggr/dag	36 mg en gång/dag
15 mg metylfenidat 3 ggr/dag	54 mg en gång/dag
20 mg metylfenidat 3 ggr/dag	72 mg en gång/dag

Om ingen förbättring noteras efter lämpliga dosjusteringar, under en period av en månad, bör läkemedlet sättas ut.

Långtidsbehandling (mer än 12 månader)

Säkerhet och effekt av långtidsbehandling med metylfenidat har inte utvärderats systematiskt i kontrollerade studier. Metylfenidatbehandling bör inte, och behöver inte, pågå under obegränsad tid. Hos barn och ungdomar avslutas metylfenidatbehandling vanligtvis under eller efter puberteten. Läkare som väljer att använda metylfenidat under längre perioder (mer än 12 månader) till patienter med ADHD ska regelbundet omvärvadera den långsiktiga nyttan av läkemedlet för varje enskild patient med perioder utan behandling för att bedöma hur patienten fungerar utan läkemedel. Det rekommenderas att metylfenidat sätts ut minst en gång per år för bedömning av patientens tillstånd (hos barn företrädesvis under skollov). Förbättring kan bibehållas när läkemedlet sätts ut antingen tillfälligt eller permanent.

Dosminskning och utsättning

Behandlingen måste upphöra om symtomen inte förbättras efter lämplig dosjustering under en månad. Om paradoxal försämring av symtomen eller andra allvarliga biverkningar uppträder ska doseringen minskas eller läkemedlet sättas ut.

Särskilda populationer

Äldre

Metylfenidat ska inte användas till äldre. Säkerhet och effekt har inte fastställts i denna åldersgrupp. Methylphenidate Viatris har inte studerats hos patienter med ADHD äldre än 65 år.

Nedsatt leverfunktion

Metylfenidat har inte studerats hos patienter med nedsatt leverfunktion.

Nedsatt njurfunktion

Metylfenidat har inte studerats hos patienter med nedsatt njurfunktion.

Barn under 6 år

Metylfenidat ska inte användas till barn under 6 år. Säkerhet och effekt i denna åldersgrupp har inte fastställts.

Administreringssätt

Methylphenidate Viatris tas oralt en gång om dagen på morgonen.

Methylphenidate Viatris kan tas oberoende av måltid (se avsnitt 5.2)

Methylphenidate Viatris 18 mg depottabletter

Methylphenidate Viatris skall sväljas hel tillsammans med vätska och får inte tuggas, delas eller krossas (se avsnitt 4.4).

Methylphenidate Viatris 27 mg, 36 mg och 54 mg depottabletter

Tabletten kan delas i två lika stora doser. Methylphenidate Viatris kall sväljas tillsammans med vätska och får inte tuggas eller krossas (se avsnitt 4.4).

4.3 Kontraindikationer

- Överkänslighet mot den aktiva substansen eller mot något hjälpmämne som anges i avsnitt 6.1.
- Glaukom.
- Feokromocytom.
- Under behandling med icke-selektiva, irreversibla monoaminooxidas (MAO)-hämmare, samt inom minst 14 dagar efter att dessa läkemedel har satts ut på grund av risk för hypertonisk kris (se avsnitt 4.5).
- Hypertyreoidism eller tyreotoxikos.
- Diagnos på eller anamnes av svår depression, anorexia nervosa/anorektiska störningar, självmordstendenser, psykotiska symtom, svåra humörstörningar, mani, schizofreni, psykopatisk/borderline personlighetsstörning.
- Diagnos på eller anamnes av svåra och episodiska (typ I), bipolära (affektiva) störningar (som inte är välkontrollerade).
- Existerande kardiovaskulära sjukdomar, inklusive svår hypertoni, hjärtsvikt, arteriell ocklusiv sjukdom, angina pectoris, hemodynamiskt signifikant kongenital hjärtsjukdom, kardiomyopati, hjärtinfarkt, potentiellt livshotande arytmier och channelopathy (störning orsakad av dysfunktion i jonkanaler).
- Existerande cerebrovaskulära rubbningar, t.ex. cerebral aneurysm, kärlrubbningar inklusive vaskulit eller stroke.

4.4 Varningar och försiktighet

Behandling med metylfenidat är inte indicerat för alla patienter med ADHD och beslutet att använda läkemedlet måste grundas på en mycket noggrann bedömning av svårighetsgrad och kronicitet av patientens symtom. När behandling av barn övervägs måste svårighetsgrad och kronicitet av barnets symtom bedömas i förhållande till barnets ålder (6–18 år).

Långtidsbehandling (mer än 12 månader)

Säkerhet och effekt av långtidsbehandling med metylfenidat har inte utvärderats systematiskt i kontrollerade studier. Metylfenidatbehandling bör inte, och behöver inte, pågå under obegränsad tid. Hos barn och ungdomar avslutas metylfenidatbehandling vanligtvis under eller efter puberteten. Patienter som kräver långtidsbehandling (mer än 12 månader) ska därför fortlöpande övervakas noggrant enligt riktlinjer i avsnitten 4.2 och 4.4 med avseende på kardiovaskulär status, tillväxt (barn), vikt, aptit, utveckling av nya eller förvärring av existerande psykiska störningar. Psykiska störningar som ska övervakas beskrivs nedan och inkluderar (men är inte begränsade till) motoriska eller röst-tics, aggressiva eller fientliga beteenden, agitation, ångest, depression, psykos, mani, vanföreställningar, irritabilitet, avsaknad av spontanitet, tillbakadragenhet eller uttalad perseveration.

Läkare som väljer att använda metylfenidat under längre perioder (mer än 12 månader) ska regelbundet omvärdra den långsiktiga nyttan av läkemedlet för varje enskild patient med perioder utan behandling för att bedöma hur patienten fungerar utan läkemedel. Det rekommenderas att metylfenidat sätts ut minst en gång per år för bedömning av patientens tillstånd (hos barn förträdesvis under skollov). Förbättringen kan komma att bibehållas när läkemedlet sätts ut antingen tillfälligt eller permanent.

Äldre

Metylfenidat ska inte användas till äldre. Säkerhet och effekt har inte fastställts i denna åldersgrupp. Methylphenidate Viatris har inte studerats hos patienter med ADHD äldre än 65 år.

Barn under 6 år

Metylfenidat ska inte användas till barn under 6 år. Säkerhet och effekt i denna åldersgrupp har inte fastställts.

Kardiovaskulär status

För patienter där man överväger att behandla med stimulantia ska en noggrann genomgång av anamnes (inklusive bedömning av familjär förekomst av plötslig kardiell eller oförklarad död eller malign arytmia) samt fysisk undersökning göras för att bedöma närväro av hjärtsjukdom. Ytterligare hjärtundersökning ska göras av specialist om initiala fynd visar på en sådan anamnes eller sjukdom. Patienter som utvecklar symptom som palpitationer, ansträngningsutlöst bröstmärta, oförklarad synkope, dyspné eller andra symptom som tyder på hjärtsjukdom under metylfenidatbehandling ska genomgå en omedelbar hjärtundersökning av specialist.

Analyser av data från kliniska studier med metylfenidat på barn och ungdomar med ADHD visade att patienter som använder metylfenidat vanligen upplever förändringar i diastoliskt och systoliskt blodtryck på över 10 mmHg jämfört med kontrollgrupper. Ökningar i diastoliska och systoliska blodtrycksvärden observerades även i kliniska studier på vuxna patienter med ADHD. Den kort- och långsiktiga kliniska betydelsen av dessa kardiovaskulära effekter hos barn och ungdomar är inte känd. Risken för kliniska komplikationer kan inte uteslutas som ett resultat av de effekter som observerades i dessa kliniska studier, speciellt då behandling under barnålder eller ungdomsålder fortsätts i vuxen ålder. **Försiktighet är indice rat vid behandling av patienter vilkas underliggande medicinska tillstånd kan skadas av ökat blodtryck eller hjärtfrekvens.** Se avsnitt 4.3 för tillstånd där metylfenidat är kontraindicerat.

Kardiovaskulär status ska noggrant övervakas. Blodtryck och puls ska journalföras i ett diagram vid varje dos justering och där efter minst var 6:e månad.

Behandlingen med metylfenidat ska avbrytas hos patienter som vid upprepade mätningar haft takykardi, arytmia eller ökat systoliskt blodtryck (> 95 percentilen) och remiss till en kardiolog ska övervägas.

Användning av metylfenidat är kontraindicerat vid vissa existerande kardiovaskulära sjukdomar **såvida inte råd har erhållits av specialist i hjärtsjukdomar (se avsnitt 4.3).**

Plötslig död och existerande kardiella strukturavvikeler eller andra allvarliga hjärtproblem

Plötslig död har rapporterats i samband med användning av CNS-stimulerande medel vid normala doser hos patienter, varav somliga hade kardiella strukturavvikeler eller andra allvarliga hjärtproblem. Även om vissa allvarliga hjärtproblem i sig kan innebära en ökad risk för plötslig död, rekommenderas inte stimulantia till patienter med kända kardiella strukturavvikeler, kardiomyopati, allvarliga hjärtrytmstörningar eller andra allvarliga hjärtproblem, vilka kan göra dem extra sårbara för de sympathomimetiska effekterna av ett stimulerande läkemedel.

Vuxna

Plötslig död, stroke och hjärtinfarkt har rapporterats hos vuxna som tar stimulerande läkemedel vid vanliga doser för ADHD. Även om rollen av stimulantia i dessa fall hos vuxna är okänd, har vuxna en större sannolikhet än barn att ha allvarliga kardiella strukturavvikeler, kardiomyopati, allvarliga

hjärtrytmavvikelser, kranskärlssjukdom eller andra allvarliga hjärtproblem. Vuxna med sådana avvikelser bör i allmänhet inte heller behandlas med stimulerande läkemedel.

Felanväntning och kardiovaskulära händelser

Felanväntning av CNS-stimulerande medel kan ha samband med plötslig död och andra allvarliga kardiovaskulära biverkningar.

Cerebrovaskulära rubbningar

Se avsnitt 4.3 beträffande cerebrovaskulära tillstånd där behandling med metylfenidat är kontraindicerat. Patienter med ytterligare riskfaktorer (såsom kardiovaskulär sjukdom i anamnesen, samtidig behandling med läkemedel som höjer blodtrycket) bör bedömas vid varje besök med avseende på neurologiska tecken och symptom efter påbörjad behandling med metylfenidat.

Cerebral vasklit verkar vara en mycket sällsynt idiosynkratisk reaktion på exponering för metylfenidat. Det finns få bevis för att högriskpatienter kan identifieras och symptomdebuten kan vara den första indikationen på ett underliggande kliniskt problem. Tidig diagnos baserad på hög misstanke kan möjliggöra omedelbar utsättning av metylfenidat och tidig behandling. Diagnosen bör därför övervägas hos varje patient som utvecklar nya neurologiska symptom som överensstämmer med cerebral ischemi under metylfenidatterapi. Dessa symptom *kan* inkludera svår huvudvärk, känslobortfall, svaghet, paralys och försämring av koordination, syn, tal, språk eller minne.

Behandling med metylfenidat är inte kontraindiceras hos patienter med hemiplegisk cerebral pares.

Psykiska störningar

Samtidig psykisk sjukdom är vanlig vid ADHD och bör tas i beaktande vid förskrivning av stimulantia. Innan behandling med metylfenidat påbörjas ska patienten undersökas avseende psykiska störningar och uppgifter om familjär förekomst av psykiska störningar ska samlas in (se avsnitt 4.2). Om psykiska symptom eller förvärring av existerande psykiska störningar uppträder, ska metylfenidat inte ges såvida inte nyttan överväger riskerna för patienten.

Utveckling eller förvärring av psykiska störningar ska kontrolleras vid varje dosjustering, därefter minst var 6:e månad och vid varje besök; utsättning av behandlingen kan vara lämpligt.

Förvärring av existerande psykotiska eller maniska symptom

Metylfenidat kan förvärra symptom på beteende- och tankestörning hos psykotiska patienter.

Uppträdande av nya psykotiska eller maniska symptom

Behandlingsutlösta psykotiska symptom (syn-/känsel-/hörselhallucinationer och vanföreställningar) eller mani hos patienter utan tidigare psykotisk sjukdom eller mani i anamnesen kan orsakas av metylfenidat vid normala doser (se avsnitt 4.8). Om maniska eller psykotiska symptom uppträder bör metylfenidat övervägas som eventuell orsak och utsättande av behandlingen kan vara lämplig.

Aggressivt eller fientligt beteende

Uppträdande eller förvärring av aggression eller fientlighet kan orsakas av behandling med stimulantia. Aggression har rapporterats hos patienter som behandlas med metylfenidat (se avsnitt 4.8). Patienter som behandlas med metylfenidat ska övervakas noggrant med avseende på uppträdande eller förvärring av aggressivt beteende eller fientlighet vid behandlingsstart, vid varje dosjustering och därefter minst var 6:e månad samt vid varje besök. Läkaren bör utvärdera behovet av justering av behandlingen hos patienter som uppvisar beteendeförändringar och vara uppmärksam på att upp- eller nedtritring av dosen kan vara lämplig. Utsättande av behandlingen kan övervägas.

Självmordstendens

Patienter som utvecklar självmordstankar eller självmordsbeteende under behandling av ADHD bör omedelbart bedömas av sin läkare. Förvärring av en underliggande psykisk åkomma samt ett möjligt

orsakssamband med metylfenidatbehandling bör tas i beaktande. Behandling av en underliggande psykisk åkomma kan vara nödvändig och eventuellt utsättande av metylfenidat bör övervägas.

Tics

Metylfenidat förknippas med uppträdande eller förvärring av motoriska och verbala tics. Förvärring av Tourettes syndrom har också rapporterats. Familjär förekomst bör utvärderas och klinisk utvärdering beträffande tics eller Tourettes syndrom hos patienten bör föregå användning av metylfenidat. Patienter bör övervakas regelbundet med avseende på uppträdande eller förvärring av tics under behandlingen med metylfenidat. **Kontroll ska ske vid varje dosjustering och där efter minst var 6:e månad eller vid varje besök.**

Ångest, agitation eller spänningar

Ångest, agitation och spänningar har rapporterats hos patienter som behandlas med metylfenidat (se avsnitt 4.8). Metylfenidat förknippas även med förvärring av existerande ångest, agitation eller spänningar. Ångest har lett till utsättning av metylfenidat hos vissa patienter. Klinisk utvärdering beträffande ångest, agitation eller spänning ska föregå användning av metylfenidat och patienter ska **kontrolleras regelbundet med avseende på uppträdande eller förvärring av dessa symptom under behandlingen, vid varje dosjustering och där efter minst var 6:e månad eller vid varje besök.**

Bipolära sjukdomar

Särskild försiktighet bör iakttas vid användning av metylfenidat för behandling av ADHD-patienter med samtidig bipolär sjukdom (inklusive obehandlad bipolär sjukdom typ I eller andra bipolära sjukdomar) på grund av möjligt påskyndande av blandad/manisk episod hos sådana patienter. Före initiering av behandling med metylfenidat bör patienter med samtidiga depressiva symptom undersökas för utvärdering av eventuell risk för bipolär sjukdom. En sådan undersökning bör omfatta en detaljerad psykiatrisk anamnes samt familjär förekomst av självmord, bipolär sjukdom och depression. **Noggrann fortlöpande övervakning av dessa patienter är nödvändig (se Psykiska störningar ovan och avsnitt 4.2).** Patienterna ska övervakas med avseende på symptom vid varje dosjustering och där efter minst var 6:e månad och vid varje besök.

Tillväxt

Måttligt nedsatt viktökning och födröjd tillväxt har rapporterats vid långtidsbehandling av barn med metylfenidat. Viktminskning har rapporterats vid behandling med metylfenidat hos vuxna (se avsnitt 4.8).

Effekterna av metylfenidat på slutlig längd och vikt är ännu okända och studeras för närvarande.

Tillväxten ska kontrolleras under behandling med metylfenidat; längd, vikt och aptit ska journalföras minst var 6:e månad med hjälp av ett tillväxtdiagram. För patienter som inte växer eller ökar i längd eller vikt som förväntat kan behandlingen behöva avbrytas. Hos vuxna ska vikten kontrolleras regelbundet.

Epileptiska anfall

Metylfenidat ska användas med försiktighet hos patienter med epilepsi. Metylfenidat kan sänka kramptröskeln hos patienter med epileptiska anfall i anamnesen, hos patienter med tidigare EEG-avvikelse utan epileptiska anfall samt, i sällsynta fall, hos patienter utan epileptiska anfall i anamnesen eller tidigare EEG-avvikelse. Vid ökning av anfallsfrekvensen eller om anfall uppträder för första gången ska metylfenidat sättas ut.

Priapism

Långvariga och smärtsamma erektoner har rapporterats vid användning av metylfenidatprodukter, främst i samband med ändring av behandlingsregimen för metylfenidat. Patienter som får onormalt långvariga eller frekventa och smärtsamma erektoner ska söka vård omedelbart.

Användning med serotonerga läkemedel

Serotonergt syndrom har rapporterats efter samtidig administrering av metylfenidat med serotonerga läkemedel. Om samtidig användning av metylfenidat och ett serotonergt läkemedel är berättigad är det

viktigt att genast känna igen symptomen på serotonergt syndrom. Dessa symptom kan omfatta mentala förändringar (t.ex. agitation, hallucinationer, koma), autonom instabilitet (t.ex. takykardi, labilt blodtryck, hypertermi), neuromuskulära avvikelse (t.ex. hyperreflexi, koordinationssvårigheter, stelhet), och/eller gastrointestinala symptom (t.ex. illamående, kräkningar, diarré). Vid misstanke om serotonergt syndrom måste behandlingen med metylfenidat avbrytas så snart som möjligt.

Missbruk, felanvändning och avvikande användning

Patienter ska övervakas noggrant med avseende på risk för avvikande användning, felanvändning eller missbruk av metylfenidat.

Metylfenidat ska användas med försiktighet hos patienter med känt drog- eller alkoholberoende på grund av risken för missbruk, felanvändning eller avvikande användning.

Kroniskt missbruk av metylfenidat kan leda till påtaglig toleransutveckling och psykologiskt beroende med varierande grader av onormalt beteende. Verkliga psykotiska episoder kan uppstå, särskilt vid parenteralt missbruk.

Patientens ålder, förekomsten av riskfaktorer för läkemedelsmissbruk (såsom samtidigt trots syndrom eller uppförandestörning och bipolär sjukdom), tidigare eller nuvarande läkemedelsmissbruk ska alla tas i beaktande vid beslut om behandling mot ADHD.

Försiktighet ska iakttas hos emotionellt labila patienter såsom de med tidigare drog- eller alkoholberoende, eftersom sådana patienter kan öka dosen på eget initiativ.

För vissa patienter med hög risk för missbruk kan metylfenidat eller andra stimulantia vara olämpliga och behandling med icke-stimulantia ska övervägas.

Utsättning av behandling

Noggrann övervakning krävs när läkemedlet sätts ut eftersom detta kan demaskera depression eller kronisk överaktivitet. Vissa patienter kan kräva långvarig uppföljning.

Noggrann övervakning krävs vid utsättning vid missbruk eftersom allvarlig depression kan uppstå.

Trötthet

Metylfenidat ska inte användas för prevention eller behandling av normala trötthetsställanden.

Val av läkemedelsform av metylfenidat

Välet av läkemedelsform av metylfenidat-innehållande produkt ska göras av behandlande specialist på individuell basis och beror på avsedd effektduration.

Undersökningar

Detta läkemedel innehåller metylfenidat vilket kan inducera ett falskt positivt laboratorievärde för amfetamin, speciellt med immunanalystest. Idrottare måste vara medvetna om att detta läkemedel kan ge ett positivt utslag vid provtagning inom ramen för antidopingkontroll.

Nedsatt njur- eller leverfunktion

Erfarenhet av behandling med metylfenidat hos patienter med njur- eller leverinsufficiens saknas.

Hematologiska effekter

Säkerheten vid långtidsbehandling med metylfenidat är inte fullständigt känd. Vid leukopeni, trombocytopeni, anemi eller andra avvikelse, inklusive de som tyder på allvarliga njur- eller leverproblem, ska utsättning av läkemedlet övervägas (se avsnitt 4.8).

Potentiell gastrointestinal obstruktion

Eftersom metylfenidat-tabletten inte är deformbar och inte märkbart ändrar form i magtarmkanalen, ska den under normala omständigheter inte administreras till patienter med existerande förträngning i magtarmkanalen (patologisk eller iatrogen) eller till patienter med dysfagi eller tydlig svårighet att svälja tabletter. Obstruktiva symptom har rapporterats i sällsynta fall hos patienter med kända förträngningar i förbindelse med intag av läkemedel i icke deformbara depot-formuleringar.

Methylphenidate Viatris 18 mg depottabletter

På grund av depot-formuleringen av tabletten ska Methylphenidate Viatris endast användas av patienter som kan svälja tabletten hel. Patienterna ska informeras om att Methylphenidate Viatris måste sväljas hel med hjälp av vätska. Tabletten får inte tuggas, delas eller krossas.

Methylphenidate Viatris 27 mg, 36 mg och 54 mg depottabletter

Tabletten kan delas i två lika stora doser. Patienterna ska informeras om att Methylphenidate Viatris måste sväljas med hjälp av vätska. Tabletten får inte tuggas eller krossas.

Methylphenidate Viatris innehåller sackaros och natrium

Patienter med något av följande sällsynta, ärftliga tillstånd bör inte använda detta läkemedel: fruktosintolerans, glukos-galaktosmalabsorption eller sukras-isomaltas-brist.

Detta läkemedel innehåller mindre än 1 mmol (23 mg) natrium per tablett, d.v.s. är näst intill "natriumfritt".

4.5 Interaktioner med andra läkemedel och övriga interaktioner

Farmakokinetiska interaktioner

Det är inte känt hur metylfenidat kan påverka plasmakoncentrationerna av andra samtidigt administrerade läkemedel. Därför bör försiktighet iakttas vid kombination av metylfenidat och andra läkemedel, speciellt sådana som har smalt terapeutiskt fönster.

Metylfenidat metaboliseras inte av cytokrom P450 i någon kliniskt relevant grad. Inducerare eller hämmare av cytokrom P450 förväntas inte ha någon relevant effekt på metylfenidats farmakokinetik. Omvänt hämmar d- och l-enantiomererna av metylfenidat inte cytokrom P450 1A2, 2C8, 2C9, 2C19, 2D6, 2E1 eller 3A i relevant grad.

Det finns dock rapporter som indikerar att metylfenidat kan hämma metabolismen av kumarin-antikoagulantia, antikonvulsiva läkemedel (t.ex. fenobarbital, fenytoin, primidon) och vissa antidepressiva läkemedel (tricykliska läkemedel och selektiva serotoninåterupptagshämmare). När behandling med metylfenidat påbörjas eller avslutas kan det bli nödvändigt att justera dosen för dessa läkemedel som redan tas och övervaka plasmakoncentrationer (respektive koagulationstider för kumarin).

Farmakodynamiska interaktioner

Läkemedel mot hypertoni

Metylfenidat kan minska effekten av läkemedel mot hypertoni.

Blodtryckshöjande läkemedel

Försiktighet tillrådes för patienter behandlade med metylfenidat tillsammans med annat läkemedel som också kan höja blodtrycket (se även avsnitten om kardiovaskulära och cerebrovaskulära tillstånd i avsnitt 4.4).

På grund av risken för hypertonisk kris är metylfenidat kontraindicerat hos patienter som behandlas med icke-selektiv, irreversibel MAO-hämmare (pågående behandling eller behandling under de senaste 14 dagarna) (se avsnitt 4.3).

Alkohol

Alkohol kan förstärka de CNS-relaterade biverkningarna av psykoaktiva läkemedel, inklusive metylfenidat. *In-vitro* data tyder på att alkoholkoncentrationer över 10 % ökar den kumulativa frisättningen av metylfenidat från metylfenidattabletter. Den kliniska betydelsen av detta för exponeringen av metylfenidat efter oralt intag av metylfenidattabletter i kombination med alkohol är okänd. Patienter bör därför avstå från alkohol under behandling.

Serotonerga läkemedel

Det har förekommit rapporter om serotonergt syndrom efter samtidig administrering av metylfenidat med serotoninerga läkemedel. Om samtidig användning av metylfenidat och ett serotoninergt läkemedel är berättigad är det viktigt att genast känna igen symtomen på serotoninergt syndrom (se avsnitt 4.4). Vid misstanke om serotoninergt syndrom måste behandlingen med metylfenidat avbrytas så snart som möjligt.

Halogenerade anestesimедел

Det finns en risk för plötslig förhöjning av blodtryck och puls under operationen. Om operation är planerad ska metylfenidat inte användas på operationsdagen.

Centralt verkande alfa-2-agonister (t.ex. klonidin)

Allvarliga biverkningar, inklusive plötslig död, har rapporterats vid samtidig användning av metylfenidat och klonidin. Säkerheten vid långtidsbehandling av metylfenidat i kombination med klonidin eller andra centralt verkande alfa-2-agonister har inte utvärderats systematiskt.

Dopaminerga läkemedel

Försiktighet rekommenderas vid administrering av metylfenidat tillsammans med dopaminerga läkemedel, inklusive antipsykotika.

På grund av att en dominerande verkan av metylfenidat är ökning av extracellulära dopaminnivåer kan metylfenidat vara förbundet med farmakodynamiska interaktioner när det ges tillsammans med direkta och indirekta dopaminagonister (inklusive DOPA och tricykliska antidepressiva) eller dopaminantagonister inklusive antipsykotika.

4.6 Fertilitet, graviditet och amning

Graviditet

Data från en kohortstudie med totalt cirka 3 400 graviditeter som exponerats under den första trimestern tyder dock inte på en ökad risk för missbildningar totalt sett. En liten ökning påvisades av hjärtnissbildningar (poolad justerad relativ risk, 1,3; 95 % CI, 1,0–1,6) motsvarande tre ytterligare spädbarn med medfödda hjärtnissbildningar per 1 000 kvinnor som fått metylfenidat under graviditetens första trimester, jämfört med icke-exponerade graviditeter.

Fall av neonatal kardiorespiratorisk toxicitet, specifikt fetal takykardi och andnöd har rapporterats i spontana fallrapporter.

Djurstudier har gett bevis för reproduktionstoxikologiska effekter vid doser som är toxiska för modern (se avsnitt 5.3).

Metylfenidat rekommenderas inte under graviditet om inte ett kliniskt beslut tas att senareläggning av behandlingen kan utgöra en större risk för graviditeten.

Amning

Metylfenidat utsöndras i bröstmjölk. Enligt rapporter baserade på prover från fem mödrars bröstmjölk, resulterade metylfenidatkonzcentrationen i bröstmjölk i doser hos spädbarnen på 0,16 % till 0,7 % av den viktjusterade dosen hos modern, och ett förhållande mellan bröstmjölk och moderns plasma på mellan 1,1 och 2,7.

Ett fall av ospecifierad viktminskning under exponeringsperioden har rapporterats hos ett spädbarn, som dock hämtade sig och gick upp i vikt när modern avbröt behandlingen med metylfenidat. En risk kan inte uteslutas för barn som ammas.

Ett beslut måste tas huruvida man ska avbryta amningen eller avbryta/avstå från behandling med metylfenidat med hänsyn taget till fördelen av amning för barnet och fördelen av behandling för kvinnan.

Fertilitet

Det finns inga data på mänskliga angående effekten av metylfenidat på fertilitet. Inga relevanta effekter har observerats i icke-kliniska studier.

4.7 Effekter på förmågan att framföra fordon och använda maskiner

Metylfenidat kan orsaka yrsel, dåsighet och synstörningar inklusive ackommodationssvårigheter, diplopi och dimsyn. Det kan ha en mätlig effekt på förmågan att framföra fordon och använda maskiner. Patienterna bör varnas för dessa eventuella effekter och, om de påverkas, rådas att undvika potentiellt riskfylda aktiviteter såsom bilkörning eller användning av maskiner.

4.8 Biverkningar

Tabellen nedan visar alla biverkningar observerade under kliniska studier på barn, ungdomar och vuxna och i spontanrapporter efter godkännandet för försäljning av metylfenidat samt de som har rapporterats med andra formuleringar som innehåller metylfenidathydroklorid. Om frekvensen biverkningar skilde sig åt mellan metylfenidat-depottabletter och andra metylfenidatformuleringar, användes den högsta frekvensen från båda databaser.

Frekvensen av biverkningar som listas nedan definieras enligt följande:

Mycket vanliga	(≥1/10)
Vanliga	(≥1/100, <1/10)
Mindre vanliga	(≥1/1 000, <1/100)
Sällsynta	(≥1/10 000, <1/1 000)
Mycket sällsynta	(<1/10 000)
Ingen känd frekvens	(kan inte beräknas från tillgängliga data)

Organsystem	Biverkning					
	Frekvens					
Mycket vanliga	Vanliga	Mindre vanliga	Sällsynta	Mycket sällsynta	Ingen känd frekvens	
Infektioner och infestationer		Nasofaryngit, övre luftvägs-infektion [#] , böhale-inflammation [#]				
Blodet och lymfssystemet				Anemi [†] , leukopeni [†] , trombo-cytopeni, trombocyto-penisk purpura	Pancytopeni	
Immunsystemet			Överkänslighetsreaktioner som angioneurotiskt ödem,			

Organsystem	Biverkning					
	Frekvens					
	Mycket vanliga	Vanliga	Mindre vanliga	Sällsynta	Mycket sällsynta	Ingen känd frekvens
			anafylaktiska reaktioner, öronsvullnad, vesikulösa tillstånd, exfoliativa tillstånd, urtikaria, pruritus, utslag och erupcion			
Metabolism och nutrition*		Anorexi, minskad aptit†, måttligt reducerad viktuppgång och längdtillväxt under långvarig användning hos barn*				
Psykiska störningar*	Sömn-löshet, nervositet	Affektlabilitet, aggression*, agitation*, ångest**†, depression**#, irritabilitet, onormalt beteende, humörsväningarna, tics*, initial sömnlöshet#, nedstämdhet#, minskad libido#, spänning#, bruxism^, panikattack#	Psykotiska tillstånd*, hörsel-, syn- och känselhallucination*, ilska, självmordstankar*, humörförändring, rastlöshet†, gråtmildhet, förvärring av besintliga tics eller Tourettes syndrom*, logorré, spänd vaksamhet, sömnstörningar	Mani**†, desorientering, libido-störningar, förvirrings-tillstånd†	Självmordsförsök (inklusive fullbordat självmord)*†, övergående depressiv sinnesämning*, onormala tankar, apati†, repetitiva beteenden, överfokusering	Vanföreställningar *†, tankestörningar*, beroende, fall av missbruk och beroende har beskrivits, oftare med formuleringar med omedelbar frisättning
Centrala och perifera nervsystemet	Huvud-värk	Yrsel, dyskinesi, psykomotorisk hyperaktivitet, somnolens, parestesi#, spänningss-	Sedation, tremor†, letargi^#		Konvulsion, koreoatetoida rörelser, reversibla ischemiska bortfalls-symtom	Cerebro-vaskulära störningar **† (inklusive vaskulit, cerebral blödning,

Organsystem	Biverkning					
	Frekvens					
	Mycket vanliga	Vanliga	Mindre vanliga	Sällsynta	Mycket sällsynta	Ingen känd frekvens
		huvudvärk [#]			(RIND), malignt neuroleptika-syndrom (NMS; rapporterna var dåligt dokumenterade och i de flesta fall fick patienterna även andra läkemedel. Metyl-fenidats roll är därför oklar).	cerebro-vaskulära händelser, cerebral artrit, cerebral ocklusion), grand mal -anfall*, migrän†, stamning
Ögon		Ackommodationsstörning [#]	Dimsyn†, torra ögon [#]	Svårigheter att ackommodera, försämrat syn, diplopi		Mydriasis
Öron och balansorgan		Vertigo [#]				
Hjärtat*		Arytmia, takykardi, hjärtklappling	Bröstmärta	Angina pectoris	Hjärtstillestånd, hjärtinfarkt	Supraventrikulär takykardi, bradykardi, ventrikulära extrasystolier†, extra-systolier†
Blodkärl*		Hypertoni	Värmevallningar [#]		Cerebral arterit och/eller ocklusion, perifer kyla†, Raynauds fenomen	
Andningsvägar, bröstkorg och mediastinum		Hosta, orofaryngeal smärta	Dyspné†			Epistaxis
Magtarm-kanalen		Övre buksmärta, diarré, illamående†, bukbesvär, kräkningar, muntorrhett†, dyspepsi [#]	Förstoppning†			
Lever och		Förhöjt	Ökning av		Onormal	

Organsystem	Biverkning					
	Frekvens					
	Mycket vanliga	Vanliga	Mindre vanliga	Sällsynta	Mycket sällsynta	Ingen känd frekvens
gallvägar		alaninamino-transferas [#]	lever-enzymen		leverfunktion inklusive akut leversvikt och leverkoma, ökning av alkaliska fosfater och bilirubin [†] i blodet	
Hud och subkutan vävnad		Alopeci, klåda, utslag, urtikaria, hyperhidros [†]	Angio-neurotiskt ödem, vesikulösa tillstånd, exfoliativa tillstånd	Makulära utslag, erytem	Erythema multiforme, exfoliativ dermatit, fixt läkemedels-utslag	
Muskulo-skeletala systemet och bindväv		Artralgi, muskel-spänning [#] , muskelpasm [#]	Myalgi [†] , muskelryckningar		Muskel-kramp	Trismus [^]
Njurar och urinvägar			Hematuri, pollakisuri			Inkontinens
Reproduktions-organ och bröstkörtel		Erektildysfunktion [#]		Gynekomasti		Priapism*, kraftig och förlängd erekktion*
Allmänna symptom och/eller symptom vid administreringsstället		Pyrexia, tillväxtfördröjning under långvarig användning hos barn*, trötthet [†] , irritabilitet [#] , nervositet [#] , asteni [#] , törst [#]	Brösts märta		Plötslig kardiell död*	Obehags- känsla i bröstet [†] , hyperpyrexia
Undersökningar		Förändringar i blodtryck och hjärtfrekvens (vanligtvis ökning)*, viktminskning*	Blåsljud på hjärtat*		Minskat antal trombocyter, onormalt antal leukocyter	

* Se avsnitt 4.4

Frekvens bestämd från kliniska prövningar med vuxna och inte på data från prövningar med barn och ungdomar. Kan också vara relevant för barn och ungdomar.

† Biverkning från kliniska prövningar på vuxna patienter som rapporterades i en högre frekvens än hos barn och ungdomar.

[^] Baserat på frekvensen som beräknats i ADHD-studier på vuxna (inga fall har rapporterats i pediatrika studier).

Rapportering av misstänkta biverkningar

Det är viktigt att rapportera misstänkta biverkningar efter att läkemedlet godkänts. Det gör det möjligt att kontinuerligt övervaka läkemedlets nytta-riskförhållande. Hälso- och sjukvårdspersonal uppmanas att rapportera varje misstänkt biverkning till:

webbplats: www.fimea.fi
Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea
Biverkningsregistret
PB 55
00034 FIMEA

4.9 Överdosering

Vid behandling av överdosering ska den fördröjda frisättningen av metylfenidat från depotberedningar med förlängd verkan beaktas.

Tecken och symptom

Akut överdos, framförallt till följd av överstimulering av de centrala och sympatiska nervsystemen, kan resultera i kräkningar, agitation, tremor, hyperreflexi, muskelryckningar, konvulsioner (som kan följas av koma), eufori, förvirring, hallucinationer, delirium, svettningar, hudrodnad, huvudvärk, hyperpyrexia, takykardi, hjärtklappning, hjärtarytmier, hypertoni, mydriasis och torra slemhinnor.

Behandling

Det finns ingen specifik antidot mot överdos med metylfenidat.

Behandling består av lämpliga understödjande åtgärder.

Patienten måste skyddas från att skada sig själv och från externa stimuli som kan förvärra den redan befintliga överstimuleringen. Effekten av aktivt kol har inte fastställts.

Intensivvård måste ges för att upprätthålla adekvat cirkulation och respiration. Avkyllning av kroppen kan krävas vid hyperpyrexia.

Effekten av peritonealdialys eller extrakorporeal hemodialys vid överdosering av metylfenidat har inte fastställts.

5. FARMAKOLOGISKA EGENSKAPER

5.1 Farmakodynamiska egenskaper

Farmakoterapeutisk grupp: Psykoanaleptika; centrale verkande sympathomimetika, ATC-kod: N06BA04

Verkningsmekanism

Metylfenidathydroklorid är ett milt centralstimulerande medel. Den terapeutiska verkningsmekanismen vid ADHD är inte känd. Metylfenidat tros blockera återupptaget av noradrenalin och dopamin till presynaptiska neuron och öka frisättningen av dessa monoaminer till den synaptiska spalten. Metylfenidat är en racemisk blandning bestående av d- och l-isomererna. D-isomeren är mer farmakologiskt aktiv än l-isomeren.

Klinisk effekt och säkerhet

Barn

I de kliniska studier som ligger till grund för registreringen, utvärderades metylfenidat depottabletter hos 321 pediatriska patienter som tidigare behandlats med preparat innehållande metylfenidat med omedelbar frisättning och hos 95 pediatriska patienter vilka inte tidigare behandlats med preparat innehållande metylfenidat med omedelbar frisättning.

Kliniska studier på pediatrika patienter visade att effekterna av metylfenidat depottabletter kvarstod upp till 12 timmar efter dosering, när medlet togs en gång om dagen på morgonen.

Vuxna

Korttidseffekt har visats för metylfenidat depottabletter i doserna 18 till 72 mg/dag.

Ettusenfemhundratjugotre (1 523) vuxna i åldrarna 18 till 65 år med ADHD utvärderades i fem dubbeldubbla, placebokontrollerade studier med studielängder på 5–13 veckor. Metylfenidat depottabletter utvärderades i 2 studier med fast dosering och i 3 studier med flexibel dosering där svårighetsgraden av ADHD-symtom hos vuxna bedömdes med instrument baserade på DSM-IV. I två studier med fast dosering visade Conners' Adult ADHD Rating Scales (CAARS) att den totala poängen för ADHD-symtom minskade, vilket indikerade en förbättring i svårighetsgraden av ADHD-symtom från behandlingsstart till dubbeldubblint studieslut. I en studie med fast dosering visade alla dosnivåer av metylfenidat depottabletter en kliniskt signifikant förbättrad symptomkontroll ($p < 0,05$ för alla dosnivåer) jämfört med placebo, mätt som en minskning av totala poängen på CAARS-skalan. I den andra studien med fast dosering visade metylfenidat depottabletter 72 mg/dag, men inte metylfenidat depottabletter 54 mg/dag, statistiskt signifikans över placebo i reduktion av CAARS totalpoäng för ADHD-symtom, från behandlingsstart till dubbeldubblint studieslut bland vuxna patienter med ADHD (p -värde 0,0024).

I två studier med flexibel dosering var LS-medelskillnaden i totalpoäng på Adult ADHD Investigator Symptom Rating Scale (AISRS) från studiens start till slut, statistiskt signifikant (studie 1: $p = 0,012$; studie 2: $p < 0,001$) för den slutliga dosen med metylfenidat depottabletter jämfört med placebo (studie 1: -10,6 för metylfenidat depottabletter jämfört med -6,8 för placebo; studie 2: -16,9 för metylfenidat depottabletter jämfört med -12,0 för placebo). I den tredje studien med flexibel dosering (studie 3), visade metylfenidat depottabletter kliniskt signifikant förbättrad symptomkontroll jämfört med placebo ($p < 0,0001$), mätt som minskning av den totala poängen på CAARS-skalan. LS-medelskillnaden från studiens start till sista besöket (vecka 8) i totalpoäng för ADHD-symtom på CAARS-O:SV var -10,9 i gruppen som fick metylfenidat depottabletter och -6,9 i placebogruppen (baserat på ITT-populationen).

I studie 2 med flexibel dosering, var storleken på förbättringen i totalpoäng på AISRS, statistiskt signifikant större i gruppen som fick metylfenidat depottabletter jämfört med placebogruppen ($p = 0,0037$). LS-medelskillnaden (95 % konfidensintervall) jämfört med placebo var -5,3 (-8,9; -1,7). I studie 3 med flexibel dosering var storleken på förbättringen i poäng på CAARS-O:SV statistiskt signifikant större i gruppen som fick metylfenidat depottabletter än i placebogruppen ($p = 0,0063$). LS-medelskillnaden (95 % konfidensintervall) jämfört med placebo var -3,9 (-6,6; -1,1).

Vuxna behandlade med metylfenidat depottabletter i fyra öppna långtidsstudier under 6 till 12 månader visade förbättring i alla utvärderade effektmått, vilket indikerade en stabil effekt på minskningen av ADHD-symtom över tid. I en öppen studie, genomförd i lokalsamhället, visade behandling med metylfenidat depottabletter i upp till 9 månader en förbättring från studiestart i medelpoängen för skattad global effekt för både patienter och prövare. I en andra studie, i vilken vuxna med ADHD fick metylfenidat depottabletter i upp till ett år med en genomsnittlig slutlig dosering på 67,4 mg/dag, visades en kliniskt meningsfull förbättring från studiens start i AISRS totalpoäng, med en genomsnittlig ändring på -18,7 vid sista besöket. I en tredje långtidsstudie på 48 veckor, i vilken vuxna med ADHD fick metylfenidat depottabletter med en genomsnittlig slutlig dosering på 46,6 mg/dag, visades en förändring i genomsnittlig DSM-IV CAARS totalpoäng för ADHD-symtom på -17,2 från studiens start till slut. I den fjärde studien utvärderades metylfenidat depottabletter i en 52 veckor lång öppen studie, där deltagarna tidigare hade genomfört en placebokontrollerad korttidsstudie samt en öppen förlängningsstudie under kort tid. Vuxna med ADHD, behandlade med metylfenidat depottabletter med en genomsnittlig slutlig dosering på 53,8 mg/dag, visade en stabil effekt över tid i minskningen av ADHD-symtom. Av prövare bedömda symptom på CAARS-skalan förbättrades genom hela den öppna fasen och var lägre vid studiens slut (genomsnittlig reduktion från studiestart var 1,9).

5.2 Farmakokinetiska egenskaper

Absorption

Metylfenidat absorberas effektivt. Metylfenidat depottabletter frisätts bifasiskt efter en oral engångsdos (depottabletter bestående av en fas med omedelbar frisättning och en fas med förlängd frisättning). Komponenten med omedelbar frisättning ger en första koncentrationstopp efter 1 till 2 timmar och komponenten med förlängd frisättning ger den andra koncentrationstoppen efter 6 till 8 timmar, varefter plasmanivåerna av metylfenidat successivt sjunker. Metylfenidat depottabletter tas en gång om dagen och minimerar de fluktuationer mellan topp- och bottenkoncentrationer som uppträder med metylfenidat med omedelbar frisättning som tas tre gånger om dagen. Absorptionsgraden för metylfenidat depottabletter, som tas en gång om dagen, är i allmänhet jämförbar med konventionella beredningar med omedelbar frisättning som tas tre gånger dagligen.

Efter administrering av metylfenidat 18 mg depottabletter en gång om dagen till 36 vuxna erhölls följande medelvärden för farmakokinetiska parametrar: C_{max} $3,7 \pm 1,0$ (ng/ml), T_{max} $6,8 \pm 1,8$ (tim), AUC_{inf} $41,8 \pm 13,9$ (ng*tim/ml), och $t_{1/2}$ $3,5 \pm 0,4$ (tim).

Inga skillnader i farmakokinetiska egenskaper hos metylfenidat depottabletter noterades efter en engångsdos respektive upprepad dosering en gång per dag, vilket tyder på att ingen signifikant ackumulering av aktiv substans äger rum. AUC och $t_{1/2}$ efter upprepad dosering en gång per dag liknar de värden som erhålls efter en första dos av metylfenidat 18 mg depottabletter.

I bioekvivalensstudierna var metylfenidathydroklorid 54 mg depottabletterna bioekvivalenta med originalprodukten (Concerta® 54 mg depottabletter). Detta kan anses gälla även andra styrkor i produktfamiljen.

Efter administrering av metylfenidat 54 mg depottabletter en gång om dagen till 52 vuxna på fastande mage erhölls följande medelvärden för farmakokinetiska parametrar: $AUC_{(0-2,5\text{ h})}$ 12,95 ng/ml*h och $AUC_{(2,5-24\text{ h})}$ 97,583 ng/ml*h, $C_{max(0-2,5\text{ h})}$ 6,6 ng/ml ja $C_{max(2,5-24\text{ h})}$ 11,2 ng/ml, $t_{max(0-2,5\text{ h})}$ 1,4 h ja $t_{max(2,5-24\text{ h})}$ 5,3 h.

Efter administrering av metylfenidat depottabletter i engångsdoser om 18 till 72 mg/dag till vuxna, var C_{max} och $AUC_{(0-inf)}$ för metylfenidat proportionella mot dosen.

Distribution

Plasmakoncentrationerna av metylfenidat hos vuxna sjunker biexponentiellt efter peroral administrering. Metylfenidats halveringstid hos vuxna efter peroral administrering av metylfenidat depottabletter var cirka 3,5 timmar. Proteinbindningsgraden av metylfenidat och dess metaboliter är cirka 15 %. Distributionsvolymen för metylfenidat är cirka 13 liter/kg.

Metabolism

Hos mänskliga metaboliseras metylfenidat huvudsakligen via de-esterifiering till alfa-fenyl-piperidinättiksyra (PPA, cirka 50 gånger nivån för oförändrad substans) som har föga eller ingen farmakologisk aktivitet. Metabolismen hos vuxna av metylfenidat depottabletter en gång/dag, uppmätt som metabolisering till PPA, liknar den som noterats för metylfenidat tre ggr/dag. Metabolismen vid enstaka eller upprepad dosering en gång/dag är likartad.

Eliminering

Halveringstiden för metylfenidat hos vuxna, efter administrering av metylfenidat depottabletter, är cirka 3,5 timmar. Efter oral administrering utsöndras cirka 90 % i urinen och 1 till 3 % i faeces som metaboliter inom 48 till 96 timmar. Små kvantiteter av oförändrad metylfenidat återfinns i urinen (mindre än 1 %). Den huvudsakliga renala metaboliten är PPA (60–90 %).

Efter peroral administrering av radioaktivt märkt metylfenidat till mänskliga, återfanns cirka 90 % av radioaktiviteten i urinen. Den metabolit som framförallt återfanns i urinen var PPA som stod för cirka 80 % av dosen.

Effekt av födointag

Inga skillnader avseende farmakokinetiska eller farmakodynamiska egenskaper hos metyfenidat depottabletter noterades när medlet gavs efter en fetrik frukost eller på fastande mage.

Särskilda patientgrupper

Kön

Hos friska vuxna var medelvärden för dosjusterad AUC_(0-inf) för metyfenidat depottabletter 36,7 ng*tim/ml hos män och 37,1 ng*tim/ml hos kvinnor. Inga skillnader mellan de båda grupperna noterades.

Etnisk bakgrund

Hos friska vuxna som fick metyfenidat depottabletter var värdena för dosjusterad AUC_(0-inf) likartade och oberoende av etnisk tillhörighet. Underlaget kan dock ha varit för litet för att påvisa etniska variationer med avseende på farmakokinetiska egenskaper.

Alder

Farmakokinetiken för metyfenidat depottabletter har inte studerats hos barn under 6 år. Hos barn 7–12 år har följande farmakokinetik-data uppmätts för metyfenidat depottabletter (medelvärde±standardavvikelsen) efter 18 mg: C_{max} 6,0±1,3 mg/ml, T_{max} 9,4±0,02 h, ja AUC_{0-11,5} 50,4±7,8; efter 36 mg: C_{max} 11,3±2,6 mg/ml, T_{max} 8,1±1,1 h, och AUC_{0-11,5} 87,7±18,2; efter 54 mg: C_{max} 15,0±3,8 mg/ml, T_{max} 9,1±2,5 h, och AUC_{0-11,5} 121,5±37,3.

Njurinsufficiens

Erfarenhet av behandling av patienter med njurinsufficiens med metyfenidat depottabletter saknas. Efter peroral administrering av radioaktivt märkt metyfenidat till människa, noterades omfattande metabolism av metyfenidat och cirka 80 % av radioaktiviteten utsöndrades via urinen i form av PPA. Eftersom renal clearance inte är en viktig clearanceväg för metyfenidat, antas njurinsufficiens ha liten påverkan på de farmakokinetiska egenskaperna hos metyfenidat depottabletter.

Leverinsufficiens

Erfarenhet av behandling av patienter med leverinsufficiens med metyfenidat depottabletter saknas.

5.3 Prekliniska säkerhetsuppgifter

Karcinogenicitet

I karcinogenitetsstudier under hela levnadstiden på mus och råtta noterades ett ökat antal maligna levertumörer endast på hanmöss. Betydelsen av dessa fynd för människa är okänd.

Metyfenidat påverkade inte reproduktionsförmåga eller fertilitet vid låga multipler av klinisk dos.

Graviditet, embryo/foster-utveckling

Metyfenidat anses inte vara teratogen hos råtta och kanin. Fostertoxicitet (det vill säga total kullförlust) och maternell toxicitet noterades hos råttor vid doser som var toxiska för modern.

6. FARMACEUTISKA UPPGIFTER

6.1 Förteckning över hjälpmänne

Methylphenidate Viatris 18 mg, 27 mg, 36 mg ja 54 mg depottabletter

Tablettkärna:

Sockersfärer (sackaros, majsstärkelse), hypromellos, talk, etylcellulosa, hydroxipropylcellulosa, trietylcitrat, hypromellosacetatsuccinat, karmellosnatrium, mikrokristallin cellulose, magnesiumstearat, vattenfri kolloidal kiseldioxid, saltsyra (för justering av pH)

Methylphenidate Viatris 18 mg depottabletter

Tablettdragering:

Polyvinylalkohol, makrogol 3350, talk, saltsyra (för justering av pH), titandioxid (E171), gul järnoxid (E172)

Methylphenidate Viatris 27 mg depottabletter

Tablettdragering:

Polyvinylalkohol, makrogol 3350, talk, saltsyra (för justering av pH), gul järnoxid (E172)

Methylphenidate Viatris 36 mg depottabletter

Tablettdragering:

Polyvinylalkohol, makrogol 3350, talk, saltsyra (för justering av pH), titandioxid (E171)

Methylphenidate Viatris 54 mg depottabletter

Tablettdragering:

Polyvinylalkohol, makrogol 3350, talk, saltsyra (för justering av pH), titandioxid (E171), röd järnoxid (E172)

6.2 Inkompatibiliteter

Ej relevant.

6.3 Hållbarhet

3 år.

6.4 Särskilda förvaringsanvisningar

Inga särskilda förvaringsanvisningar.

6.5 Förpackningstyp och innehåll

HDPE-burk med barnskyddat PP-skruvlock.

Förpackningsstorlekar:

28 depottabletter (ej Methylphenidate Viatris 27 mg depottabletter)

30 depottabletter

Eventuellt kommer inte alla förpackningsstorlekar att marknadsföras.

6.6 Särskilda anvisningar för destruktion

Inga särskilda anvisningar för destruktion.

7. INNEHAVARE AV GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

Viatris Limited

Damastown Industrial Park

Mulhuddart

Dublin 15

DUBLIN

Irland

8. NUMMER PÅ GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

18 mg: 31525

27 mg: 32954

36 mg: 31526

54 mg: 31527

9. DATUM FÖR FÖRSTA GODKÄNNANDE/FÖRNYAT GODKÄNNANDE

Datum för det första godkännandet:

18 mg, 36 mg och 54 mg: 22 september 2014

27 mg: 29 augusti 2016

Datum för den senaste förnyelsen: 12 maj 2019

10. DATUM FÖR ÖVERSYN AV PRODUKTRESUMÉN

22.11.2023